دافغانستان اسلامي جمهوريت
دعدليي وزارت

رسمي جريده

فوق العاده گڼه

- د عسكري جزايي اجراآتو قانون
- د كوپراتيفونو د قانون د دېرشمې مادې د (۱) فقرې تعديل
- دخصوصي هوايي حمل او نقل د مؤسسو د رامنځته كولو په مقرره كې حذف او تعديل
- دعرادو او ماشين آلاتو دسون د توكو د لګښت د مقررې د (۴۸) مادې نوې تعديل

- قانون اجراآت جزائی عسکری
- تعديل فقرۀ (۱) مادۀ سی ام قانون کوپراتیف ها
- حذف و تعديل در مقررۀ ايجاد مؤسسات حمل و نقل هوائی خصوصی
- تعديل مجدد مادۀ (۴۸) مقررۀ مصرف مواد سوخت عراده ها و ماشين آلات

د خپريدو نېټه:د ۱۳۸۹ هـ .ش كال د غوي د مياشتې (۲۰)
پرله پسې نمبر: (۱۰۲۰)

تاريخ نشر : (۲۰) ثور سال ۱۳۸۹هـ . ش
نمبر مسلسل: (۱۰۲۰)

در این شماره :

۱- **قانون اجراآت جزائی عسکری از صفحهٔ (۱_۵۳)**

۲- **تعدیل فقرهٔ (۱) ماده سی ام قانون کوپراتیف ها صفحهٔ (۵۴)**

۳- **حذف و تعدیل در مقررهٔ ایجاد مؤسسات حمل و نقل هوائی خصوصی صفحهٔ (۵۵_۵٦)**

۴- **تعدیل مجدد مادهٔ (۴۸) مقررهٔ مصرف مواد سوخت عراده ها و ماشین آلات صفحهٔ (۵۷_۵۸)**

د امتیاز خاوند: دعدلیي وزارت

مسئول چلوونکی : حیدر "محقق"

۰۷۰۰۰۸۸۱۲۸

د دفتر تیلفون : ۲۱۰۳۳۷۵

مرستیال: نور علم

۰۷۰۰۱۴۷۱۷۸

مهتمم: محمد جان

۰۷۰۰۳۹۵۲۹۲

وب سایت : www.moj.gov.af

قیمت این شماره : (۵۰) افغاني

تیراژ چاپ اول: (۵۰۰۰) جلد

آدرس: وزارت عدلیه، ریاست نشرات، چهارراهي پشتونستان، کابل

دعسكري جزايي اجراآتو د قانون دتوشېح په هكله د افغانستان د اسلامي جمهوريت د رئيس فرمان

گڼه: ۲۳

نېټه:۱۳۸۹/۲/۱۸

لومړۍ ماده:

د افغانستان د اساسي قانون د څلور شپېتمې مادې د (۱٦) فقرې اودسلمې مادې د حكم له مخې، د عسكري جزايي اجراآتو قانون چې د ملي شوري د مجلسينو د گډ هيئت د ۱۳۸۸/٦/۱۷ نېټې د(۱۴۵)گڼې پرېكړې پر بنسټ، په (۷) فصلونو او (٦۳) مادوكې تصويب شوی، توشېح كوم.

دوه يمه ماده:

دغه فرمان د توشېح له نېټې څخه نافذ او له قانون او د ملي شوري د مجلسينو د گډ هيئت له پرېكړې سره يو ځای دې په رسمي جريده كې خپور شي.

حامد كرزی

د افغانستان د اسلامي

جمهوريت رئيس

فرمان رئيس جمهوری اسلامی افغانستان در مورد توشيح قانون اجراآت جزائی عسكری

شماره: ۲۳

تاريخ: ۱۳۸۹/۲/۱۸

مادۀ اول:

به تأسی از حكم فقرۀ (۱٦) مادۀ شصت وچهارم و مادۀ صدم قانون اساسی افغانستان قانون اجراآت جزائی عسكری را كه به اساس فيصلۀ شماره (۱۴۵) مؤرخ ۱۳۸۸/٦/۱۷ هيئت مختلط مجلسين شورای ملی بداخل (۷) فصل و (٦۳) ماده به تصويب رسيده، توشيح می دارم.

مادۀ دوم:

اين فرمان از تاريخ توشيح نافذ و همراه با قانون و فيصلۀ هيئت مختلط مجلسين شورای ملی در جريدۀ رسمی نشر گردد.

حامد كرزی

رئيس جمهوری اسلامی

افغانستان

د افغانستان ملي شوري
د عسكري جزايي اجراآتو د قانون
مصوبه

پرله پسې ګڼه: ۱۴۵
د تصويب نېټه: ۱۷/ ٦/ ۱۳۸۸

د اساسي قانون د سلمې مادې د حكم له مخې، د ملي شوري د هرې جرګې له غړو څخه د مجلسينو له پنځو پنځو تنو غړو څخه جوړ شوي ګډ هيئت، د ۱۳۸۸ كال د وږي د مياشتې په اوولسمه نېټه د عسكري جزايي اجراآتو قانون په اوو فصلونو او درې شپېتو مادوكې تصويب كړ.

دګډ هيئت رئيس
نورالحق علومي

د ګډ هيئت مرستيال
محمد هاشم اورتاق

شورای ملی افغانستان
مصوبۀ
قانون اجراآت جزائی عسکری

شمارۀ مسلسل: ۱۴۵
تاریخ تصویب: ۱۳۸۸/٦/۱۷

به تأسی از حکم مندرج مادۀ صدم قانون اساسی، هیئت مختلط مجلسین شورای ملی مرکب از پنج پنج نفر از اعضای هر جرگه قانون اجراآت جزائی عسکری را به داخل هفت فصل وشصت وسه ماده به تاریخ هفدهم ماه سنبله ۱۳۸۸ تصویب نمود.

رئیس هیئت مختلط
نورالحق علومی

معاون هیئت مختلط
محمد هاشم اورتاق

فهرست مندرجات

قانون اجراآت جزائی عسکری

فصل اول

احکام عمومی

ماده	عنوان	صفحه
مادهٔ اول:	مبنیٰ	۱
مادهٔ دوم:	اصطلاحات	۱
مادهٔ سوم:	ساحهٔ تطبیق قانون از حیث اشخاص	۳
مادهٔ چهارم:	ساحهٔ تطبیق قانون از حیث مکان	۵
مادهٔ پنجم:	صلاحیت قضایی	۵
مادهٔ ششم:	جدا نگهداشتن هنگام نظارت و توقیف	۷
مادهٔ هفتم:	تسلیم دهی متهم به مقامات ملکی	۷
مادهٔ هشتم:	دیوان های مؤقت	۸
مادهٔ نهم:	ممنوعیت مجازات قبل از اصدار حکم	۸
مادهٔ دهم:	ممنوعیت محاکمهٔ مجدد	۹
مادهٔ یازدهم:	مرور زمان سقوط دعوی جزائی	۹
مادهٔ دوازدهم:	محاسبهٔ مدت نظارت و توقیف در میعاد حبس	۱۰
مادهٔ سیزدهم:	اخذ اقرار	۱۱
مادهٔ چهاردهم:	حقوق متهم	۱۱
مادهٔ پانزدهم:	قانونیت اسناد و دلایل	۱۲
مادهٔ شانزدهم:	ثبت اقدامات اجرائی	۱۲

فصل دوم

کشف جرایم

مادۀ هفدهم: کشف جرم.................................۱۳
مادۀ هجدهم: راپور جرایم.................................۱۳
مادۀ نزدهم: گرفتاری.................................۱۵
مادۀ بیستم: گرفتاری فراریان.................................۱۸

فصل سوم

تحقیق جرایم

مادۀ بیست ویکم: اجرای تحقیق.................................۱۹
مادۀ بیست ودوم: جمع آوری دلایل و شواهد.....................۲۱
مادۀ بیست وسوم: حضور وکیل مدافع.............................۲۲
مادۀ بیست وچهارم: نتیجۀ تحقیقات.................................۲۴

فصل چهارم

محاکمه

مادۀ بیست وپنجم: نصاب قضات.................................۲۵
مادۀ بیست وششم: منشی محکمه.................................۲۶
مادۀ بیست وهفتم: تمدید رسیدگی.................................۲۶
مادۀ بیست وهشتم: مصئونیت محکمه.............................۲۷
مادۀ بیست ونهم: امتناع قاضی.................................۲۷

مادۀ سی ام: رد صلاحیت قاضی................................۲۹
مادۀ سی ویکم: تاریخ محاکمه......................................۲۹
مادۀ سی ودوم: دسترسی به شهود و مدارک.......................۳۰
مادۀ سی وسوم: متهم مصاب به امراض روانی.....................۳۰
مادۀ سی وچهارم: حضور متهم در محکمه........................۳۱
مادۀ سی وپنجم: مکلفیت حضور شهود و اهل خبره...............۳۲
مادۀ سی وششم: سوگند...۳۲
مادۀ سی وهفتم: امتناع از ادای شهادت ۳۳
مادۀ سی وهشتم: نظارت از ادای سوگند و اظهارات قطعی شاملین قضیه..............................۳۳
مادۀ سی ونهم: نظم جلسۀ قضائی.................................۳۴
مادۀ چهلم: اخلال نظم محکمه......................................۳۵
مادۀ چهل ویکم: طرز رسیدگی قضائی..............................۳۷
مادۀ چهل ودوم: صدور حکم...۳۸
مادۀ چهل وسوم: ابلاغ حکم...۳۸
مادۀ چهل وچهارم: فیصلۀ محکمۀ ابتدائیه...........................۳۸
مادۀ چهل وپنجم: قطعیت حکم.......................................۳۹
مادۀ چهل وششم: استفاده از حقوق و امتیازات در جریان تحقیق و محاکمه..................................۴۰
مادۀ چهل وهفتم: تطبیق مجازات حبس.............................۴۰

فصل پنجم

اجراآت استیناف خواهی

مادۀ چهل وهشتم: تقاضای استیناف خواهی.......................... ۴۱
مادۀ چهل ونهم: توقف اجراآت واستیناف خواهی در مورد متهم غایب... ۴۲
مادۀ پنجاهم: طرز استیناف خواهی.. ۴۳
مادۀ پنجاه ویکم: محتوای درخواست استیناف خواهی............. ۴۴
مادۀ پنجاه ودوم: اجراآت استینافی...................................... ۴۵
مادۀ پنجاه وسوم: صلاحیت محکمۀ استیناف........................... ۴۶
مادۀ پنجاه وچهارم: رسیدگی به درخواست استیناف خواهی......... ۴۷
مادۀ پنجاه وپنجم: فیصلۀ محکمۀ استیناف............................. ۴۸

فصل ششم

فرجام خواهی و تجدید نظر

مادۀ پنجاه وششم: اعتراض علیه فیصلۀ محکمۀ استیناف............. ۴۹
مادۀ پنجاه وهفتم: تجدید نظر... ۵۰

فصل هفتم

احکام نهائی

مادۀ پنجاه وهشتم: شرایط څارنوال و وکیل مدافع................ ۵۱
مادۀ پنجاه ونهم: مجازات اعدام....................................... ۵۱
مادۀ شصتم: تطبیق احکام قانون اجراآت جزائی................ ۵۲

مادهٔ شصت ویکم: حکم به اقساط......................................۵۲

مادهٔ شصت ودوم: صلاحیت محاکم عسکری در دعوی حق العبدی..۵۲

مادهٔ شصت وسوم: تاریخ انفاذ...۵۳

دعسکري جزايي اجراآتو
قانون
لومړی فصل
عمومي حکمونه

مبني

لومړۍ ماده:

دغه قانون، د افغانستان د اساسي قانون په يو سلو دوه ويشتمه او يو سلو څلور دېرشمه ماده کې د درج شويو حکمونو له مخې، د وسله والو ځواکونو د عسکري منسوبينو (ملي اردو) د دنده ييزو جرمونو په کشف، تحقيق او څېړنې (رسيدګۍ) پورې اړوندو اجراآتو د تنظيم په منظور، وضع شوی دی.

اصطلاحګانې

دوه يمه ماده:

(۱) دغه اصطلاحګانې په دې قانون کې لاندې معناوې افاده کوي:

قانون اجراآت جزائی
عسکری
فصل اول
احکام عمومی

مبنی

مادۀ اول:

این قانون به تأسی از احکام مندرج مواد یکصدو بیست و دوم و یکصدو سی و چهارم قانون اساسی افغانستان به منظور تنظیم اجراآت مربوط به کشف، تحقیق ورسیدگی جرایم وظیفوی منسوبین عسکری قوای مسلح (اردوی ملی) وضع گردیده است.

اصطلاحات

مادۀ دوم:

(۱) اصطلاحات آتی در این قانون معانی ذیل را افاده می نماید:

۱- مظنون: هغه شخص دی چې د کشف او تحقیق په هر یوهٔ پړاو کې د جرم ارتکاب هغهٔ ته نسبت ورکول کیږي.

۲- تورن: هغه شخص دی چې د څارنوال لخوا د هغهٔ پر علیه د محکمې په وړاندې د جزایي دعوي اقامې، صورت موندلی وي.

۳- حقوقي افسر: هغه افسر دی چې خپل تحصیلي سند یې د حقوقو او شرعیاتو له پوهنځي څخه د لیسانس په درجه او یا له هغه څخه پورته د هېواد په دننه او یا بهر کې تر لاسه کړی وي.

دغه اصطلاح د افغانستان د وسله والو ځواکونو دقولو اردوګانو او دلویو جزوتامونو د حقوقو د رئیسانو، کارکوونکو، او حقوقي مشاورینو، په حال کې شاملیږي.

۴- په دې قانون کې درج شوې نورې اصطلاحګانې د

۱- مظنون: شخصی است که در هر یک از مراحل کشف و تحقیق، ارتکاب جرم بوی نسبت داده می شود.

۲- متهم: شخصی است که از طرف څارنوال علیه وی در پیشگاه محکمه، اقامهٔ دعوی جزائی صورت گرفته باشد.

۳- افسر حقوقی: افسری است که سند تحصیلی از پوهنځی های حقوق و یا شرعیات به درجهٔ لیسانس و یا بالاتر از آن از داخل و یا خارج کشور داشته باشد.

این اصطلاح شامل حال رؤسای حقوق، کارمندان و مشاورین حقوقی قول اردوها و جزوتام های بزرگ قوای مسلح افغانستان می گردد.

۴- سایر اصطلاحات مندرج این قانون دارای

۱۳۸۴/۸/۳۰ نېټې په (۸٦٦) ګڼه رسمي جريده کې خپور شوي دعسکري محکمو په قانون کې د درج شويو اصطلاحګانو د معناوو لرونکې دي.

(۲) د وسله والو ځواکونو (ملي اردو) منسوبين لدې وروسته پدې قانون کې د عسکري منسوبينو په نامه يادېږي.

داشخاصو له حيثه د قانون د تطبيق ساحه

درېيمه ماده:

د دې قانون حکمونه په لاندې اشخاصو باندې د تطبيق وړ دي:

۱- هغه شخص چې عسکري حلف يې پر ځای کړی وي.

۲- هغه شخص چې قانوني سن يې بشپړ او په داوطلبانه ډول او يا د قانون پر بنسټ عسکري مکلفيت ته د وسله والو ځواکونو په صفونو کې شامل شوی وي.

معانی اصطلاحات مندرج قانون محاکم عسکری منتشرۀ جريدۀ رسمی شماره (۸٦٦) مؤرخ ۳۰/ ۸/ ۱۳۸۴ می باشد.

(۲) منسوبين قوای مسلح (اردوی ملی) منبعد درين قانون بنام منسوبين عسکری ياد می شوند.

ساحۀ تطبيق قانون از حيث اشخاص

مادۀ سوم:

احکام اين قانون بالای اشخاص ذيل قابل تطبيق می باشد:

۱- شخصی‌که حلف عسکری را به جا نموده باشد.

۲- شخصی‌که سن قانونی را تکميل و طور داوطلبانه و يا به اساس قانون مکلفيت عسکری شامل صفوف قوای مسلح گرديده باشد.

۳- هغه شخص چې د وسله والو ځواکونو بر حاله منسوب وي او د خدمت موده یې د قانون د حکمونو مطابق بشپړه شوې نه وي.

۴- هغه شخص چې د احتیاط ځواکونو منسوب وي او د برحالۍ په وخت کې د جرمي عمل مرتکب شوی وي دعسکري محکمې په واسطه د تحقیق د ترسره کولو او محاکمې په خاطر، احضاربږي.

۵- هغه شخص چې د تزویري سندونو څخه په ګټې اخیستنې سره یې د وسله والو ځواکونو له صفونو څخه خپل انفکاک ترلاسه کړی وي.

۶- هغه شخص چې د وسله والو ځواکونو له لیکو څخه تښتېدلی وي او نیول شوی وي.

۷- جنګي اسیران او هغه افراد چې د وسله والو ځواکونو تر څارنې لاندې وي او یا خپله د حبس موده د وسله والو ځواکونو په محبس کې

۳- شخصیکه منسوب بر حال قوای مسلح بوده و میعاد خدمت وی طبق قانون تکمیل نگردیده باشد.

۴- شخصیکه منسوب قوت های احتیاط بوده و در زمان برحالی مرتکب عمل جرمی گردیده و بخاطر انجام تحقیقات و محاکمه توسط محکمهٔ عسکری، احضار می-گردد.

۵- شخصیکه با استفاده از اسناد تزویری انفکاک خود را از صفوف قوای مسلح حاصل نموده باشد.

۶- شخصیکه از صفوف قوای مسلح فرار نموده و گرفتار گردیده باشد.

۷- اسرای جنگی و افرادیکه تحت نظارت قوای مسلح قرار داشته و یا مدت حبس خویش را در محبس قوای مسلح سپری

تېروي، په دې شرط چې د څارنې او توقيف په موده کې د جرم مرتکب شي.

۸- هغه اشخاص چې د هېواد د نافذو قوانينو او نړيوالو پيمانونو او موافقه ليکونو مطابق د هغوی د جرمي قضيو د څېړلو واک، عسکري محکمې ته سپارل شوی وي.

د مکان له حيثه د قانون د تطبيق ساحه

څلورمه ماده:

دغه قانون په ټولو سيمو کې پر عسکري منسوبينو او ددې قانون په درېيمه ماده کې پردرج شوو اشخاصو باندې په هغهٔ صورت کې چې د جرم مرتکب شوي وي، د تطبيق وړدی.

قضايي واک

پنځمه ماده:

(۱) د عسکري ابتدائيه او استيناف محکمې قضايي واک، د عسکري

می نمايند، مشروط به اينکه در زمان نظارت و توقيف مرتکب جرم گردند.

۸- اشخاصی که صلاحيت رسيدگی قضايای جرمی آنها طبق قوانين نافذهٔ کشور و پيمانها و موافقتنامه های بين المللی به محکمهٔ عسکری تفويض شده باشد.

ساحهٔ تطبيق قانون از حيث مکان

مادهٔ چهارم:

اين قانون در تمام مناطق بالای منسوبين عسکری و اشخاص مندرج مادهٔ سوم اين قانون در صورتی که مرتکب جرم شده باشند، قابل تطبيق می باشد.

صلاحيت قضائی

مادهٔ پنجم:

(۱) صلاحيت قضائی محکمهٔ ابتدائيه و استيناف عسکری منحصر به

منسوبينو د دنده ييزو جزايي قضيو په څېړلو پورې منحصر دی. د عسكري منسوبينو او د ملكي اشخاصو د غير دنده ييزو جرمونو څېړل د عمومي محكمو واک دی.

(۲) د ملي دفاع وزارت او په وضع الجېش كې د داخلو وسله والو ځواكونو د جزوتامونو د ملكي كاركوونكو د جزايي قضيو څېړل د اړوندو عسكري محكمو د قضايي واک په حوزه كې شامل ندی، خو دا چې په قانون كې بل ډول اټكل شوی وي.

(۳) عسكري محكمې، جرمي قضيې د دې قانون او دهېواد د نورو نافذو قوانينو د حكمونو پربنسټ تر څېړنې لاندې نيسي.

(۴) د ځای له لحاظه د عسكري محكمې په قضايي واک كې دهغو قضيو څېړل شامل دي چې په قضايي حوزه كې يې ارتكاب شوې وي.

رسيدگی قضايای جزائی وظيفوی منسوبين عسكری می باشد. رسيدگی به جرايم غير وظيفوی منسوبين عسكری و اشخاص ملكی از صلاحيت محاكم عمومی می باشد.

(۲) رسيدگی به قضايای جزائی كاركنان ملكی وزارت دفاع ملی و جزو تام های قوای مسلح داخل وضع الجيش تابع قوانين ملكی بوده، شامل حوزۀ صلاحيت قضائی محاكم عسكری مربوط نمی باشد، مگر اينكه در قانون طور ديگری پيشبينی گرديده باشد.

(۳) محاكم عسكری، قضايای جرمی را به اساس احكام اين قانون وساير قوانين نافذۀ كشور مورد رسيدگی قرار می دهند.

(۴) صلاحيت قضايی محكمۀ عسكری از لحاظ محل شامل رسيدگی قضايائی می باشد كه در حوزۀ قضائی آن ارتكاب يافته باشد.

قضايي حوزه له عسکري قطعې او جزوتام څخه عبارت دی او یا دا چې د جرم ارتکاب د دندې د ترسره کولو په وخت کې او یا د هغه له امله صورت موندلی وي.

د څارنې او توقیف په وخت کې بېل ساتل

شپږمه ماده:

ددنده ییزو جرمونو په ارتکاب باندې مظنون یا تورن عسکري منسوبین، په عسکري جرمونو باندې له مظنونو یا تورنو کورنیو یا بهرنیو اشخاصو سره په یوه ځای کې تر څارنې، توقیف او حبس لاندې نه نیول کیږي.

ملکي مقاماتو ته د تورن تسلیمول

اوومه ماده:

(۱) که چیرې عسکري منسوب په ملکي ساحه کې د غیر دنده ییزو جرمونو په ارتکاب تورن وي، د ملکي مقاماتو د غوښتنې پربنسټ، د محاکمې لپاره اړوندې مرجع ته

حوزهٔ قضائی عبارت از جزوتام و قطعهٔ عسکری می باشد و یا اینکه ارتکاب جرم حین اجرای وظیفه و یا به سبب آن صورت گرفته باشد.

جدانگهداشتن هنگام نظارت و توقیف

مادهٔ ششم:

منسوبین عسکری مظنون یا متهم به ارتکاب جرایم وظیفوی با اشخاص داخلی و خارجی مظنون یا متهم به جرایم عسکری دریک محل تحت نظارت، توقیف و حبس قرار داده نمی شوند.

تسلیم دهی متهم به مقامات ملکی

مادهٔ هفتم:

(۱) هرگاه منسوب عسکری متهم به ارتکاب جرایم غیر وظیفوی در ساحهٔ ملکی باشد، به اساس تقاضای مقامات ملکی، غرض محاکمه به مرجع مربوط تسلیم

تسليمېږي.

(۲) که چېرې د عسکري محکمې لخوا په حبس محکوم شوی، د ملکي جرم د ارتکاب له امله، ملکي مقاماتو ته تسليم شي او دغه تسليم ورکونه د ملکي محکمې په واسطه دهغهٔ په محکوميت تمامه شي، د حکم شوي حبس تنفيذ د عسکري محکمې لخوا ځنډيږي او وروسته له هغې چې پر محکوم عليه باندې دملکي محکمې حکم تطبيق شي، نومورې دوسله والو ځواکونو د مخکني حبس د مودې د بشپړولو په غرض دوسله والو ځواکونو عسکري محبس ته لېږدول کېږي.

مؤقت ديوانونه

اتمه ماده:

په عسکري محکمو کې مؤقت ديوانونه عندالضرورت د جمهور رئيس په منظورۍ جوړېدای شي.

داده می شود.

(۲) هرگاه محکوم به حبس از جانب محکمهٔ عسکری بالا تر ارتکاب جرم ملکی به مقامات ملکی تسليم داده شود و اين تسليم دهی منتج به محکوميت وی توسط محکمهٔ ملکی گردد، تنفيذ حبس حکم شده از جانب محکمهٔ عسکری معطل و بعد از اينکه حکم محکمهٔ ملکی بالای محکوم عليه تطبيق گرديد، موصوف غرض تکميل نمودن ميعاد حبس قبلی به محبس قوای مسلح منتقل می گردد.

ديوانهای مؤقت

مادهٔ هشتم:

ديوانهای مؤقت در محاکم عسکری عندالضرورت به منظوری رئيس جمهور ايجاد شده می تواند.

د حکم له صادرېدو دمخه د مجازاتو ممنوعیت

نهمه ماده:

د وسله والو ځواکونو مقامات او عسکري منسوبین نشي کولای، هېڅ شخص د واکمنې محکمې د حکم له صادرېدو د مخه، مجازات کړي. د ترامر لاندې عسکري منسوبینو په هکله د دسپلیني مجازاتو او احتیاطي تدبیرونو تطبیقول لدې امر څخه مستثني دی.

د بیا محاکمې ممنوعیت

لسمه ماده:

شخص دیوهٔ جرمي عمل د ارتکاب په سبب دوه ځلې محاکمه کېدای نشي.

د جزایي دعوي د سقوط د وخت تېرېدل

یوولسمه ماده:

(۱) تورن د جګړې په وخت کې په خپل سر غیابت او یا د هغهٔ جرم د

ممنوعیت مجازات قبل از اصدار حکم

مادهٔ نهم:

مقامات و منسوبین عسکری نمی توانند، هیچ شخص را قبل از اصدار حکم محکمهٔ ذیصلاح مجازات نمایند. تطبیق مجازات دسپلینی و تدابیر احتیاطی در مورد منسوبین عسکری تحت امر از این حکم مستثنی می باشد.

ممنوعیت محاکمهٔ مجدد

مادهٔ دهم:

شخص به سبب ارتکاب یک عمل جرمی دوبار محاکمه شده نمی تواند.

مرور زمان سقوط دعوی جزائی

مادهٔ یازدهم:

(۱) متهم به غیابت خود سرانه در زمان جنگ و یا در صورت ارتکا ب

ارتکاب په صورت کې چې جزايې اعدام وي، د گرفتارى د تېرې شوې وخت مودې له په پام کې نيولو پرته، د نيونې په وخت کې تر عدلي تعقيب لا ندې نيول کېږي.

(۲) ددې مادې په لومړۍ فقره کې د درج شويو حالاتو په استثني، د نورو عسکري جرمونو تعقيب د هېواد د نافذو قوانينو له حکمونو سره سم د وخت د تېرېدو تابع کېږي.

(۳) که چېرې د جگړې په بهير کې د درنو عواقبو لرونکې جرم، د ارتکاب له نېټې څخه دلسو کلونو په موده کې تر عدلي تعقيب لاندې رانشي، خوتور د جگړې له پای ته رسېدو وروسته د دريو کلونو په موده کې پرتورن وارد شوی وي، مرتکب تر عدلي تعقيب لا ندې نيول کېدای شي.

جرمی که جزای آن اعدام باشد، بدون نظرداشت مدت زمان سپری شده، حين گرفتاری مورد تعقيب عدلی قرار می گيرد.

(۲) به استثنای حالات مندرج فقرۀ يک اين ماده، تعقيب عدلی ساير جرايم عسکری طبق احکام قوانين نافذۀ کشور تابع مرور زمان می گردد.

(۳) هرگاه در جريان جنگ، جرم دارای عواقب سنگين از تاريخ ارتکاب الی مدت ده سال مورد تعقيب عدلی قرار نه گيرد، ولی اتهام در طول سه سال بعد از ختم جنگ به متهم وارد گرديده باشد، مرتکب مورد تعقيب عدلی قرار گرفته می‌تواند.

د حبس په موده کې د څارنې او توقیف د مودې محاسبه کول

دوولسمه ماده:

دمظنون او تورن د څارنې او توقیف موده، دمحکومیت په صورت کې د هغه دحبس په مودې کې محاسبه کېږي.

د اقرار اخيستل

دیارلسمه ماده:

(۱) هېڅ شخص نشي کولای مظنون یا تورن اړباسي چې د ځان پر ضد اظهارات وړاندې کړي.

(۲) هغه اظهار، اقرار او شهادت چې له تورن یا بل شخص څخه د اکراه په وسیله تر لاسه شي، اعتبار نلري.

(۳) هیڅ شخص نشي کولای مظنون یا تورن هغو اظهاراتو ته اړباسي چې دتور په موضوع پورې اړه نلري.

محاسبهٔ مدت نظارت و توقیف در میعاد حبس

مادهٔ دوازدهم:

مدت نظارت و توقیف مظنون و متهم در صورت محکومیت به میعاد حبس وی محاسبه می شود.

اخذ اقرار

مادهٔ سیزدهم:

(۱) هیچ شخص نمی‌تواند مظنون یا متهم را وادار سازد که اظهارات را علیه خود ارایه بدارد.

(۲) اظهار، اقرار و شهادتیکه از متهم یا شخص دیگری به وسیله اکراه بدست آورده شود، اعتبار ندارد.

(۳) هیچ شخص نمی تواند مظنون یا متهم را وادار به اظهاراتی نماید که به موضوع اتهام ربط ندارد.

د تورن حقوق

خوارلسمه ماده:

د کشف، تحقیق او محکمې مؤظفین مکلف دي د اقداماتو له پیل څخه د مخه، مظنون او یا تورن لـه هغـو حقوقو څخه چې لاندې ذکر کېږي، خبر کړي:

۱- د چوپتیا (سکوت) حق.

۲- د تور له ډول او د تحقیـق لـه ترسره کېدو څخه د خبرېدو حق.

۳- د مدافع وکیل د لرلو حق.

۴- لدې امر څخه د خبرېدو د حق لرل چې د هغه اظهارات د مدرکونو په توګه د هغه پر ضد په محکمه کې تر استفادې لاندې نیول کېدای شي.

۵- د ځای د پلټنې په وخت کـې د شتون حق، په صف کې پیژندنه او د اهل خبره وو په وسیله معاینات.

د سندونو او دلیلونو قانونیت

پنځلسمه ماده:

هغه دلیلونه او شواهد چې د قانون د

حقوق متهم

مادۀ چهاردهم:

مؤظفین کشف، تحقیق و محکمـه مکلف اند قبل از آغـاز اقـدامات، مظنون ویا متهم را از حقوقی که در ذیـل ذکـر مـی گـردد، آگـاه سازند:

۱- حق سکوت.

۲- حق باخبر شدن از نوعیت اتهام و انجام تحقیق.

۳- حق داشتن وکیل مدافع.

۴- حق آگاه شـدن از ایـن امـر کـه اظهـارات وی بـه حیـث مـدارک علیـه وی در محکمـه مورد استفاده قرار گرفته می‌تواند.

۵- حق حضور در هنگـام تفتـیش محل، شناسائی در صف و معاینـات توسط اهل خبره.

قانونیت اسناد و دلایل

مادۀ پانزدهم:

دلایل و شواهدیکه بـدون رعایـت

حکمونو له په پام کې نيولو پرته راټول شوي وي، بی اعتباره دي، محکمه نشي کولای د هغو په استناد حکم وکړي.

د اجرايي اقداماتو ثبتول

شپاړسمه ماده:

هغه اقدامونه چې د دې قانون د حکمونو د تطبيق په برخه کې د جرمي قضيو د څېړلو په منظور، صورت مومي، د اړوندو دفترونو لخوا په ليکلې توګه ثبتېږي.

دوه يم فصل

د جرمونو کشفول

د جرم کشفول

اووه لسمه ماده:

د وسله والو ځواکونو د قطعاتو او جزو تامونو عسکري قوماندانان او انضباطان مکلف دي، عسکري جرمونه د خپل مسئوليت په ساحه کې کشف، مرتکب يې تشخيص

احکام قانون جمع آوری شده باشد، فاقد اعتبار بوده، محکمه نمی تواند به استناد آن حکم نماید.

ثبت اقدامات اجرائی

مادهٔ شانزدهم:

اقداماتیکه در زمینهٔ تطبیق احکام این قانون، به منظور رسیدگی به قضایای جرمی صورت می‌گیرد، از طرف دفاتر مربوط طور کتبی ثبت می گردد.

فصل دوم

کشف جرایم

کشف جرم

مادهٔ هفدهم:

قوماندانان و انضباطان عسکری قطعات و جزو تام های قوای مسلح مکلف اند، جرایم عسکری را در ساحهٔ مسئولیت خویش کشف و مرتکب را تشخیص و به منظور

اودعدلي تعقيب په منظور يې اړوند و مراجعوته وروپېژني.

د جرمونو رپوټ

اتلسمه ماده:

(۱) هر عسکري منسوب مکلف دی دعسکري منسوب په واسطه د جرم يا تخلف د ارتکاب له خبرېدو سره جوخت اړوندو مراجعو ته رپوټ ورکړي.

(۲) ترلاسه کوونکې مرجع رسېدلی رپوټ او نور معلومات ژر تر ژره هغه قوماندان ته چې مظنون مستقيماً د هغه تر امر لاندې وي، وړاندې کوي.

(۳) هغه قوماندانان چې د خپل امر لاندې منسوبينو دعسکري جرم او تخلفاتو له ترسره کولو څخه خبرېږي، د ترسره شوو جرمونو د حقايقو په اړه د ابتدائيه څېړنو په ترسره کولو مکلف دي.

که د موضوع د ابتدائيه څېړنو په

تعقيب عدلی به مراجع مربوط معرفی نمايند.

راپور جرايم

مادۀ هجدهم:

(۱) هر منسوب عسکری مکلف است به مجرد آگاهی از ارتکاب جرم يا تخلف توسط منسوب عسکری به مراجع ذيربط راپور دهد.

(۲) مرجع دريافت کنندۀ اطلاعيه به اسرع وقت راپور واسله وساير معلومات را به قوماندانيکه مظنون مستقيماً تحت امر وی باشد، ارايه می نمايد.

(۳) قوماندانانيکه از ارتکاب جرم و تخلفات عسکری، توسط منسوبين تحت امر مطلع می گردند، مکلف به انجام بررسی ابتدائيه در مورد حقايق و حالات جرايم ارتکاب يافته می باشند.

اگر به بررسی ابتدائی موضوع،

ترخ کې، داسې دلایل ترلاسه شي چې ترسره شوی عمل جرم نه دی، په دې صورت کې اړوند قوماندان د غیر قضايي مجازاتو مقرره تطبیقوي.

که د موضوع د ابتدائیه څېړنو په بهیر کې، داسې دلایل ترلاسه شي چې ترسره شوی عمل جرم دی، په دې صورت کې د قطعې قوماندان قضیه اړوندې څارنوالی ته راجع کوي، ترڅو ددې قانون ددریم فصل مطابق تر تحقیق او عدلي تعقیب لاندې ونیول شي.

(۴) که چېرې قوماندان ددې مادې په دریمه فقره کې درج شوي مکلفیتونه ترسره نه کړي، د ستر درستیز د حقوقو رئیس کولای شي د مؤجه اسنادو او دلایلو د شتون په صورت کې د قانون مطابق اړوندې مرجع ته د دې قضیې د تعقیب په هکله مقتضي لارښوونه صادره کړي.

دلایلی به دست بیاید که عمل ارتکاب یافته جرم نبوده، در این صورت قوماندان مربوطه مقررهٔ مجازات غیر قضائی را تطبیق می نماید.

اگر در جریان بررسی ابتدائی موضوع، دلایلی به دست بیاید که عمل ارتکاب یافته جرم می باشد، در این صورت قوماندان قطعه قضیه را به څارنوالی مربوطه محول می نماید تا قضیه مطابق فصل سوم این قانون تحقیق و تعقیب عدلی گردد.

(۴) هرگاه قوماندان مکلفیت های مندرج فقرهٔ سوم این ماده را انجام ندهد رئیس حقوق ستر درستیز می تواند در صورت موجودیت اسناد و دلایل مؤجه طبق قانون به مراجع ذیربط در زمینهٔ تعقیب قضیه هدایت مقتضی صادر نماید.

نیول (ګرفتاري)

نولسمه ماده:

(۱) نیول (ګرفتاري) د دې قانون په موجب د مظنون شخص نیول او د هغه تر څارنې لاندې راوستلو څخه عبارت دی چې د واکمنې مرجع د امر پربنسټ په لاندې حالاتو کې صورت مومي:

۱- په هغه حالاتو کې چې ارتکاب شوی عمل جنایت او یا هغه جنحه وي چې جزایې په قانون کې تر درې کلونو پورې حبس، اټکل شوی وي.

۲- په هغه حالت کې چې د خلکو ساتنه او مصئونیت د متضرر او شاهدانو په شمول په مخاطره کې ولوېږي.

۳- په هغه حالاتو کې چې د مظنون او یا تورن تېښته متصوره وي او یا د کشف او تحقیق ارګانونو ته حاضر نشي.

۴- په هغه حالاتو کې چې د مظنون

گرفتاری

مادهٔ نزدهم:

(۱) گرفتاری به موجب این قانون عبارت از دستگیری و تحت نظارت قرار دادن شخص مظنون می باشد که بر اساس امر مرجع ذیصلاح در حالات ذیل صورت می گیرد:

۱- در حالاتی که عمل ارتکابیه جنایت و یا جنحه ای باشد که جزای آن حبس بیشتر از سه سال در قانون پیشبینی شده باشد.

۲- در حالتی که حفاظت و مصئونیت مردم به شمول متضرر و شهود به مخاطره بیافتد.

۳- در حالاتی که احتمال فرار مظنون یا متهم متصور باشد و یا به ارگان های کشف و تحقیق حاضر نگردد.

۴- در حالاتی که مظنون یا

يا تورن هستوګنځی ځرګند نه وي او ددې مادې دلومړۍ فقرې په (۱) جزء کې ددرج شوي جنايت اويا جنحې مرتکب شوی وي.

(۲) د مظنون نيول او تر څارنې لا ندې راوستل د مجازاتو په مفهوم ندی، بلکې د احتياطي تدبيرونو د نيولو په توګه په ټاکلې او ځرګنده محدوده کې د هغه ساتل دي.

(۳) هيڅ شخص ګرفتار او تر څارنې لاندې نه راوستل کېږي، خو دا چې مؤجه دليلونه د هغه د نيولو او تر څارنې لاندې د راوستلو په هکله وجود ولري.

(۴) هغه اشخاص چې د دې قانون د حکمونو په موجب د نيولو واک لري، کولای شي د مؤجه او قانوني دليلونو د شته والي په صورت کې مظنون يا تورن ګرفتار او تر نظارت او توقيف لاندې ونيسي.

په دې فقرې کې درج شوي واکمن

متهم، محل سكونت مشخص نداشته و مرتكب جنايت و يا جنحه ای مندرج جزء (۱) فقرهٔ یک این ماده شده باشد.

(۲) گرفتاری و تحت نظارت قرار دادن مظنون به مفهوم مجازات نبوده، بلکه نگهداری وی در یک محدودهٔ معین و مشخص منحیث اتخاذ تدابیر احتیاطی می باشد.

(۳) هیچ شخص گرفتار و تحت نظارت قرار داده شده نمی تواند، مگر اینکه دلایل مؤجه مبنی برگرفتاری و تحت نظارت قرار دادن وی وجود داشته باشد.

(۴) اشخاصی‌که به موجب احکام این قانون صلاحیت گرفتاری را دارند، می توانند در صورت موجودیت دلایل مؤجه و قانونی مظنون یا متهم را گرفتار و تحت نظارت و توقیف قرار دهند.

اشخاص با صلاحیت مندرج این فقره

اشخاص عبارت دي له:

۱- د عسكري قطعې قوماندان:

د عسكري قطعې قوماندان ددې مادې د لومړۍ فقرې په اجزاوو كې د درج شوو حالاتو د شتون په صورت كې د (۷۲) ساعتونو لپاره د مظنون د نظارت واک لري.

۲- عسكري څارنوال:

عسكري څارنوال د څېړنو او عدلي تعقيب په پړاو كې كولى شي، د شخص د توقيف امر تر (۱۵) ورځو پورې د مدلل او قانوني قرار په ترڅ كې صادر كړي.

۳- د عسكري محكمې رئيس:

د عسكري محكمې رئيس د څېړنو او محاكمې په هر پړاو كې كولى شي د قانون مطابق د تورن يا مظنون شخص د توقيف امر صادر كړي.

(۵) په كشف پورې اړوند اجراآت د (۷۲) ساعتونو په موده كې پای ته

عبارتند از:

۱- قوماندان قطعهٔ عسكرى:

قوماندان قطعهٔ عسكرى در صورت موجوديت حالات مندرج اجزاى فقرهٔ يک اين ماده به مدت (۷۲) ساعت صلاحيت نظارت مظنون را دارد.

۲- څارنوال عسكرى:

څارنوال عسكرى در مرحلهٔ تحقيقات و تعقيب عدلی می تواند امر توقيف شخص را طی قرار مدلل و قانونى الى مدت (۱۵) يوم صادر نمايد.

۳- رئيس محكمهٔ عسكرى:

رئيس محكمهٔ عسكرى در هر مرحلهٔ از تحقيقات و يا محاكمه می تواند امر توقيف شخص مظنون يا متهم را طبق قانون صادر نمايد.

(۵) اجراآت مربوط به كشف طی مدت (۷۲) ساعت به پايان رسيده و

رسېږي او مظنون له اړوندو سندونو سره د تحقیق لپاره واکمنې مرجع ته سپارل کېږي.

(٦) هغه شخص چې د تورن او یا د مظنون د توقیف او یا څارنې امر صادر وي باید د(۲۴) ساعتونو په ترخ کې لاندنیو اړوندو مراجعوته خبر ورکړي:

۱- دهغه قطعې قوماندان چې توقیف شوی شخص دهغه منسوب وي.

۲- د اړوند جزوتام او یا عسکري قطعې د قوماندان حقوقي مشاور.

۳- اړوند عسکري څارنوال.

۴- د توقیف خاني آمریت.

د تبنتېدلو نیول

شلمه ماده:

د قضایي ضبط مامورین کولای شي تبنتېدلي عسکري منسوبین ونیسي او اړوندو واکمنو مراجعو ته يې تسلیم کړي.

مظنون با اسناد مربوط غرض تحقیق به مرجع ذیصلاح سپرده می شود.

(٦) شخصی که امر نظارت یا توقیف مظنون یا متهم را صادر می نماید باید در ظرف (۲۴) ساعت به مراجع ذیل اطلاع دهد:

۱- قوماندان قطعۀ که شخص توقیف شده منسوب آن باشد.

۲- مشاور حقوقی قوماندان جزوتام و یا قطعۀ عسکری مربوط.

۳- څارنوال عسکری مربوط.

۴- آمریت توقیفخانه.

گرفتاری فراریان

مادۀ بیستم:

مامورین ضبط قضائی می‌توانند منسوبین عسکری فراری را گرفتار و به مراجع ذیصلاح مربوط تسلیم نمایند.

درییم فصل

د جرمونو تحقیق

دتحقیق تر سره کول

یو ویشتمه ماده:

(۱) عسکري څارنوال مکلف دی د مظنون او اړوندو سندونو له تسلیمېدو څخه وروسته، حداکثر د (۷۲) ساعتونو مودې په ترڅ کې له هغه څخه استنطاق وکړي.

(۲) له مظنون څخه استنطاق د هغه دمدافع وکیل په وړاندې صورت مومي. تورن حق لري د استنطاق په بهیر کې د چوپتیا (سکوت) له حق څخه ګټه واخلي.

(۳) د مدافع وکیل له ټاکلو څخه د مخه له مظنون څخه هېڅ ډول استنطاق صورت نه مومي خو دا چې شخصاً له ځانه دفاع وکړي.

(۴) په هغه صورت کې چې عسکري څارنوال دمظنون توقیف لازم وبولي، خپل مدلل وړاندیز اړوندې

فصل سوم

تحقیق جرایم

اجرای تحقیق

مادهٔ بیست ویکم:

(۱) څارنوال عسکری مکلف است بعد از تسلیمی مظنون و اسناد مربوط، حداکثر در خلال مدت (۷۲) ساعت از وی استنطاق نماید.

(۲) استنطاق از مظنون در حضور وکیل مدافع وی صورت می گیرد. متهم حق دارد در جریان استنطاق از حق سکوت استفاده نماید.

(۳) قبل از تعیین وکیل مدافع هیچ نوع استنطاق از مظنون صورت گرفته نمی تواند، مگر اینکه شخصاً از خود دفاع نماید.

(۴) در صورتی که څارنوال عسکری توقیف مظنون را لازم بداند، پیشنهاد مدلل خود را به

محکمې ته وړاندې کوي اومحکمه کولی شي له محاکمې څخه دمخه د مظنون د توقيف يا خوشې کېدو په هکله تصميم ونيسي.

(۵)د تورن د توقيف او د هغه د تمديد په هکله د ابتدائيه محکمې واک حداکثر تر يوې نيمې مياشتې مودې پورې دی، په هغه صورت کې چې قضيه د توقيف د ډېر تمديد غوښتنه وکړي، د استيناف عسکري محکمه کولی شي د نورو دوه مياشتو مودې دتوقيف تمديد چې هر وار له (۳۰) ورځو څخه زيات نه وي منظور کړي په دي شرط چې د ميعاد مجموع له (۱۲۰) ورځو څخه تجاوز ونه کړي.

له (۴) مياشتو څخه ډېر د توقيف تمديد دقانون مطابق دسترې محکمې واک دی.

(٦) هغه شخص چې د واکمنې محکمې په امر توقيف يا د هغه د

محکمۀ مربوط ارايه و محکمه می تواند در مورد توقيف يا رهايی مظنون قبل از محاکمه تصميم اتخاذ نمايد.

(۵) صلاحيت محکمۀ ابتدائيه در مورد توقيف متهم و تمديد آن حداکثر مدت الی يکنيم ماه می باشد، در صورتی که قضيه ايجاب تمديد توقيف بيشتر را نمايد، محکمۀ استيناف عسکری می تواند مدت دو ماه تمديد توقيف ديگر را که هر مرتبه از (۳۰) روز بيشتر نباشد منظور نمايد، مشروط بر اينکه مجموع ميعاد از (۱۲۰) روز تجاوز ننمايد.

تمديد توقيف بيشتر از (۴) ماه طبق قانون از صلاحيت ستره محکمه می باشد.

(٦) شخصی که به امر محکمۀ ذيصلاح توقيف يا مدت توقيف آن

توقیف موده تمدید شوې وي، دهغه خوشې کول هم د واکمنې محکمې له واک څخه دی. په هغه صورت کې چې د تورن یا مظنون د توقیف امر دڅارنوال له خوا صادر شوی وي، دقانون مطابق دهغه دخوشې کولو واک هم اړوند څارنوال لري.

د دلیلونو او شواهدو راټولول

دوه ویشتمه ماده:

(۱) عسکري څارنوال مکلف دی مؤجه دلیلونه او شواهد چې د مظنون په ضرر یا ګټه وي، راټول کړي.

(۲) د بنسټیزو اثباتیه مدرکونو د راټولولو کړنلارې، په لاندې توګه دي:

۱- د شهادت اورېدل، دتورن د بیانونو اخیستل، اعتراف یا اقرار.

۲- شهود.

۳- استنطاق.

۴- پلټنه او تلاشي.

تمدید شده باشد، رهایی آن نیز از صلاحیت محکمهٔ ذیصلاح می باشد. در صورتی که امر توقیف مظنون یا متهم توسط څارنوال صادر شده باشد، طبق قانون رهایی وی از صلاحیت څارنوال مربوط می باشد.

جمع آوری دلایل و شواهد

مادهٔ بیست و دوم:

(۱) څارنوال عسکری مکلف است دلایل و شواهد مؤجه را که به ضرر یا نفع مظنون باشد، جمع آوری نماید.

(۲) روش های جمع آوری مدارک اثباتیهٔ اساسی قرار ذیل است:

۱- استماع شهادت، اخذ اظهارات، اعتراف یا اقرار متهم.

۲- شهود.

۳- استنطاق.

۴- تفتیش و تلاشی.

۵- په صف کې پيژندنه.
۶-ارزول اوتخصصي کتنې(معاينې).
۷- د جرمي شيانو يا هغو وسايلو ضبطول چې د جرم د ارتکاب په وخت کې له هغو څخه ګټه اخيستل شوې وي.

د مدافع وکيل حضور

درويشتمه ماده:

(۱) د مظنون يا تورن مدافع وکيل حق لري د استنطاق او محاکمې په ټولو پړاوونو کې حاضر وي.

(۲) مدافع وکيل حق لري د دعوي په ټولو پړاوونو کې، د قضيې په اړوند سندونه او مدرکونه راټول او وڅيړي او د معلوماتو د ترلاسه کولو او د قضيې د روښانتيا لپاره لازمې پوښتنې وړاندې او ځواب ترلاسه کړي.

(۳) مدافع وکيل او تورن حق لري د تلاشۍ، له شهودو څخه د استنطاق او د اهل خبره وو دکتنو په بهير کې

۵- شناسائی در صف.
۶- ارزيابی و معاينات تخصصی.
۷- ضبط اشيای جرمی يا وسايلی که حين ارتکاب جرم از آن استفاده به عمل آمده باشد.

حضور وکيل مدافع

مادۀ بيست و سوم:

(۱) وکيل مدافع مظنون يا متهم حق دارد در تمام مراحل استنطاق و محاکمه حاضر باشد.

(۲) وکيل مدافع حق دارد در تمام مراحل دعوی، اسناد و مدارک مربوط به قضيه را جمع آوری وبررسی و سوالات لازم را جهت کسب معلومات و روشن شدن قضيه ارايه و جواب حاصل نمايد.

(۳) وکيل مدافع و متهم حق دارند در جريان تلاشی، استنطاق از شهود و معاينات اهل خبره حاضر

حاضر وي.

(۴) څارنوال مکلف دی د تلاشی او مصاحبې، استنطاق او په صف کې د پېژندنې یا داهل خبره وو د کتنې د ترسره کولو په وخت کې چې د هغه یا د مستنطقینو لخوا تنظیمېږي، د تحقیقاتو له پیل کېدو څخه (۷۲) ساعته د مخه، مدافع وکیل او تورن خبر کړي.

(۵) د بیړنۍ اړتیا د احساسېدو په صورت کې چې د الزام د مدرکونو د له منځه تلو احتمال وجود ولري، څارنوال کولای شي تورن یا دهغه مدافع وکیل ته له مخکنۍ خبرتیا پرته، مدرکونه راټول کړي. پدې صورت کې څارنوال مکلف دی ټول لاس ته راغلي معلومات، د هغو له راټولېدو وروسته د (۷۲) ساعتونو په موده کې تورن یا دهغه مدافع وکیل ته وړاندې کړي.

باشند.

(۴) څارنوال مکلف است حین اجرای تلاشی و مصاحبه، استنطاق، شناسائی در صف یا معاینهٔ اهل خبره که توسط وی یا مستنطقین تنظیم می‌گردد، (۷۲) ساعت قبل از آغاز تحقیقات، وکیل مدافع و متهم را مطلع سازد.

(۵) در صورت احساس ضرورت عاجل که احتمال از بین رفتن مدارک الزام وجود داشته باشد، څارنوال می تواند مدارک را بدون اطلاعیهٔ قبلی به متهم یا وکیل مدافع وی، جمع آوری نماید. در این صورت څارنوال مکلف است تمام معلومات بدست آمده را در مدت (۷۲) ساعت بعد از جمع آوری آن به متهم یا وکیل مدافع وی ارایه نماید.

د تحقیقاتو پایله

ثلبریشتمه ماده:

(۱) که چیرې عسکري څارنوال د تحقیقاتو په پای کې تشخیص کړي چې مؤجه مدرکونه او د الزام کافي دلایل دمظنون پر علیه نشته، کولای شي دوسیه حفظ او مظنون خوشې کړي.

(۲) که چیرې د قضیې د عدلي تعقیب لپاره د الزام کافي دلیلونه وجود ولري، عسکري څارنوال مکلف دی د نیولو له نېټې څخه زیات نه زیات د (۱۲۰) ورځو مودې په ترڅ کې صورت دعوي ترتیب او له ټولو مدرکونو سره یې عسکري ابتدائیه محکمې ته ارجاع او محکمه صورت دعوي تورن او د هغه مدافع وکیل ته وړاندې کوي.

پدې صورت کې تورن او مدافع وکیل یې دلسو ورځو مودې په ترڅ کې خپله د فاعیه ترتیبوي او محکمې

نتیجۀ تحقیقات

مادۀ بیست و چهارم:

(۱) هرگاه څارنوال عسکری در ختم تحقیقات تشخیص نماید که مدارک مؤجه و دلایل کافی الزام علیه مظنون وجود ندارد، می تواند دوسیه را حفظ و مظنون را رها نماید.

(۲) هرگاه دلایل کافی الزام جهت تعقیب عدلی قضیه وجود داشته باشد، څارنوال عسکری مکلف است درخلال حداکثر مدت (۱۲۰) روز از تاریخ گرفتاری، صورت دعوی را ترتیب و با تمام مدارک به محکمۀ ابتدائیۀ عسکری ارجاع و محکمه، صورت دعوی را به مظنون و وکیل مدافع وی ارایه می‌نماید.

در این صورت متهم و وکیل مدافع وی در خلال مدت ده روز دفاعیۀ خود را ترتیب و به محکمه ارایه می

ته يې وړاندې کوي.

څلورم فصل

محاکمه

د قاضيانو نصاب

پنځه ويشتمه ماده:

(۱) په عسکري محکمو کې د جرمي قضيو څېړنه او د حکم صادرول د رئيس په ګډون د دريو قاضيانو په واسطه تر سره کېږي، خودا چې د قاضيانو شمېر له درې کسانو څخه لږ وي، په دې صورت کې د قضيې څېړنه له دريو څخه د لږو کسانو په واسطه جواز لري.

(۲) په هغه صورت کې چې له درې کسانو څخه د لږو قاضيانو ترمنځ درأيو اتفاق شتون ونلري، دعسکري استيناف دمحکمې رئيس کولای شي قضايي نصاب ددې مادې د لومړۍ فقرې په پام کې نيولو سره بشپړ کړي. په دې حالت کې قضيي ته رسېدنه د قاضيانو دنصاب تر

نماید.

فصل چهارم

محاکمه

نصاب قضات

مادۀ بیست و پنجم:

(۱) رسیدگی به قضایای جرمی و صدور حکم در محاکم عسکری توسط سه قاضی بشمول رئیس محکمه صورت می گیرد، مگر اینکه تعداد قضات کمتر از سه نفر باشد، در این صورت رسیدگی قضیه توسط کمتر از سه نفر جواز دارد.

(۲) در صورتی که اتفاق رأی بین قضات کمتر از سه نفر وجود نداشته باشد، رئیس محکمه استیناف عسکری می تواند نصاب قضایی را طبق فقرۀ یک این ماده تکمیل نماید. در این حالت رسیدگی به قضیه الی تکمیل نصاب قضات

بشپړېدو پورې ځنډول کېږي او د بل قاضي تر ګمارلو وروسته پيل او دمحکمي دپخوانيو اجراآتو بهير ددعوي د دواړو اړخونو په حضور کې نوي قاضي ته قرائت کېږي.

د محکمې منشي

شپږويشتمه ماده:

د دعوي د اړخونو د شهودو، زيانمن شوي، اهل خبره وو اظهاراتو او نورو موضوعاتو په شمول د محاکمې د اجراآتو او بهير د ثبتولو لپاره د محکمې د تحريراتو مدير، د منشي په توګه ټاکل کېږي او توظيفېږي.

د څېړلو تمديد

اووه ويشتمه ماده:

د مؤجهو دليلونو د شته والي په صورت کې د قضيې څېړل د دعوي له اړخونو څخه ديوه اړخ د غوښتنليک پر بنسټ تمديديدلی شي، په دې شرط چې د تورن د چټکې محاکمې حق نقض نشي.

متوقف و بعد از توظيف قاضی ديگر آغاز و جريان اجراآت قبلی محکمه به قاضی جديد در حضور طرفين دعوی قرائت می گردد.

منشی محکمه

مادۀ بيست و ششم:

جهت ثبت اجراآت و جريان محاکمه به شمول اظهارات طرفين دعوی، شهود، متضرر، اهل خبره و ساير موضوعات، مدير تحريرات محکمه به حيث منشی تعيين و توظيف می‌گردد.

تمديد رسيدگی

مادۀ بيست وهفتم:

در صورت موجوديت دلايل مؤجه، رسيدگی به قضيه به اساس درخواست يکی از طرفين دعوی تمديد شده می تواند، مشروط بر اينکه حق محاکمۀ سريع متهم نقض نگردد.

د محكمې مصؤنيت

اته ويشتمه ماده:

شخص يا واک لرونکی مقام چې د قضيې د څېړلو په بهير کې، په عسكري څارنوال، د عسكري محكمې په قاضي يا په مدافع وكيل باندې نفوذ اعمال كړي، د قانون د حكمونو مطابق مجازات كېږي.

دقاضي امتناع

نهه ويشتمه ماده:

(۱) قاضي نشي كولای په لاندې حالتونو كې قضيه وڅېړي:

۱- په هغه صورت كې چې جرم د قاضي يا د هغه تر دريېمې درجې پورې د خپلوانو پر عليه ترسره شوی وي.

۲- په هغه صورت كې چې قاضي د قضايي ضبط د مامور، مستنطق، څارنوال، مدافع وكيل، شاهد يا داهل خبره په صفت، په قضيې كې ګډون

مصئونيت محكمه

مادۀ بيست و هشتم:

شخص يا مقام صلاحيت دار كه درجريان رسيدگی قضيه بالای څارنوال عسكری، قاضی محكمۀ عسكری يا وكيل مدافع اعمال نفوذ نمايد، مطابق احكام قانون مجازات می گردد.

امتناع قاضی

مادۀ بيست و نهم:

(۱) قاضی نمی‌تواند در احوال ذيل به قضيه رسيدگی نمايد:

۱- در صورتی‌كه جرم عليه قاضی يا اقارب وی الی درجۀ سوم ارتكاب يافته باشد.

۲- در صورتی‌كه قاضی به صفت مامور ضبط قضائی، مستنطق، څارنوال ، وكيل مدافع، شاهد يا اهل خبره در قضيه اشتراک نموده

کړي وي.

(۲)ددې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو شرایطو د شتون په صورت کې، قاضي مکلف دی چې خپله امتناع په لیکلې توګه د محکمې رئیس ته وړاندې کړي.

(۳) که چېرې ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوی حکم د محکمې رئیس ته متوجه وي، هغه مکلف دی د امتناع موضوع په لیکلې توګه د پورتنۍ محکمې رئیس ته وړاندې کړي.

(۴) د ابتدائیه یا دپورتنۍ محکمې درئیس تصمیم دهغوی د واک په ساحه کې نهایي دی.

(۵) که چېرې د ابتدائیه محکمې رئیس یا د پورتنۍ محکمې رئیس د امتناع غوښتنه ومني، بل قاضي دقضیې د رسېدګۍ په غرض ټاکي.

(٦) د قضیې اجراآت د امتناع

باشد.

(۲) در صورت موجودیت شرایط مندرج فقرهٔ (۱) این ماده، قاضی مکلف است امتناع خود را کتباً به رئیس محکمه ارایه نماید.

(۳) هرگاه حکم مندرج فقرهٔ (۱) این ماده متوجه رئیس محکمه باشد، وی مکلف است موضوع امتناع خود را کتباً به رئیس محکمهٔ فوقانی ارایه نماید.

(۴) تصمیم رئیس محکمهٔ ابتدائیه یا فوقانی در ساحهٔ صلاحیت آنها نهائی می باشد.

(۵) هرگاه رئیس محکمهٔ ابتدائیه یا رئیس محکمهٔ فوقانی درخواست امتناع را بپذیرد، قاضی دیگری را غرض رسیدگی قضیه توظیف می نماید.

(٦) اجراآت قضیه الی اتخاذ تصمیم

د منلو او د نوي قاضي د توظيفېدو په هکله د وروستني تصميم تر نيولو پورې، ځنډول کېږي.

د قاضي د واک ردېدل

دېرشمه ماده:

تورن، مدافع وکيل او څارنوال کولای شي ددې قانون د نهه ويشتمې مادې په (۱) فقره کې د درج شويو دليلونو د موجوديت په صورت کې، د قاضي يا د محکمې د رئيس رد له واکمنې مرجع څخه وغواړي.

د محاکمې نېټه

يو دېرشمه ماده:

(۱) ابتدائيه محکمه د څارنوال د صورت دعوي له رسېدو وروسته، د محاکمې نېټه او ورځ ټاکي او (لس) ورځې مخکې د قضايي غونډې له دايرېدو څخه يې د دعوي د اړخونو خبرتيا ته رسوي.

(۲) ابتدائيه محکمه مکلفه ده زيات

نهائی مبنی بر پذیرفتن امتناع و توظیف قاضی جدید به تعویق انداخته می شود.

رد صلاحیت قاضی

مادهٔ سی ام:

متهم، وکیل مدافع و څارنوال می توانند در صورت موجودیت دلایل مندرج فقرهٔ (۱) مادهٔ بیست و نهم این قانون، رد قاضی یا رئیس محکمه را از مرجع ذیصلاح تقاضا نمایند.

تاریخ محاکمه

مادهٔ سی و یکم:

(۱) محکمهٔ ابتدائیه بعد از مواصلت صورت دعوی څارنوال، تاریخ و روز محاکمه را تعیین و (ده) روز قبل از تدویر جلسهٔ قضائی به اطلاع طرفین دعوی می رساند.

(۲) محکمهٔ ابتدائیه مکلف است

نه زيات تر يوې مياشتې مودې پورې قضيه وڅېړي.

شاهدانو او مدركونو ته لاس رسي

دوه دېرشمه ماده:

څارنوال، تورن يا دهغه مدافع وكيل دشاهدانو دحضور يا د قانوني مدركونو دلاس ته راوړولو په منظور، دقانون اومحكمې په وړاندې، له مساوي حق څخه برخمن دي.

په عسكري محكمه كې د شاهدانو احضار او اظهاراتو د اورېدلو او نورو اثباتيه مدركونو د راټولولو او په دوسيه كې شاملو سندونو او ضبط شويو مدركونو ته د مدافع وكيل د لاس رسی كړنلاره، د جزايي اجراآتو دقانون مطابق صورت مومي.

په رواني ناروغيو اخته تورن

دري دېرشمه ماده:

(۱) كه چېرې د محاكمې په بهير كې احساس شي چې تورن په رواني

حداكثر الی مدت يكماه قضيه را رسيدگی نمايد.

دسترسی به شهود و مدارک

مادۀ سی ودوم:

څارنوال، متهم يا وكيل مدافع وی به منظور حضور شهود و بدست آوردن مدارک قانونی در برابر قانون و محكمه از حق مساوی برخوردار می باشد.

طرزالعمل احضار و استماع اظهارات شهود و جمع آوری ساير مدارک اثباتيه و دسترسی وكيل مدافع به اسناد شامل دوسيه و مدارک ضبط شده در محكمۀ عسكری، طبق قانون اجراآت جزائی، صورت می‌گيرد.

متهم مصاب به امراض روانی

مادۀ سی و سوم:

(۱) هرگاه در جريان محاكمه احساس شود كه متهم مصاب به

ناروغیو اخته شوی دی او د خپلو حقوقو په دفاع قادر ندی، محکمه واک لري پخپله یا د څارنوال د غوښتنې په اثر د محکمې بهیر وځنډوي او تورن د طبي کتنو د ترسره کېدو په غرض، روغتون ته ولېږي.

(۲) که چېرې د طبي کتنو په پایله کې د تورن ناروغي ثابته شي، د اجراآتو بهیر د هغه تر روغېدو پورې ځنډول کېږي.

(۳) که چېرې تورن په حبس محکوم شي، د درملنې او معالجې موده د هغه د حبس له مودې څخه کمېږي.

په محکمې کې دتورن حاضرېدل

څلور دېرشمه ماده:

تورن مکلف دی هروخت چې د محکمې په وړاندې د هغه حاضرېدل اړین وګڼل شي، محکمې ته حاضر شي.

امراض روانی گردیده و قادر به دفاع از حقوق خویش نمی باشد، محکمه صلاحیت دارد خود یا به اثر تقاضای څارنوال، جریان محاکمه را معطل و متهم را غرض انجام معاینات طبی به شفاخانه اعزام نماید.

(۲) هرگاه در نتیجهٔ معاینات طبی مریضی متهم ثابت گردد، جریان اجراآت الی صحت یابی وی معطل قرار داده می‌شود.

(۳) هرگاه متهم محکوم به حبس گردد، میعاد تداوی و معالجه از مدت حبس وی کاسته می‌شود.

حضور متهم در محکمه

مادهٔ سی و چهارم:

متهم مکلف است هرزمانی که حضور آن درپیشگاه محکمه ضروری پنداشته شود، به محکمه حاضر گردد.

د شاهدانو او اهل خبـــره وو د حاضرېدو مكلفيت

پنځه دېرشمه ماده:

شاهدان او اهل خبره مكلف دي، د محكمې د تجويز مطــابق، قــضايي غونډې ته حاضر او شهادت اداء يا نظر څرګند كړي. په هغه صــورت كې چې هغوی له مؤجه عذر پرتــه محكمې ته حاضر نشي او دشهادت له اداء كولو څخه ډډه وكړي، پــه جبري توګه محكمې ته احضارېږي او تر يوزر افغانيو پورې د نغدي جريمې په وركړه محكومېږي.

سوګند

شپږ دېرشمه ماده:

شاهد مكلف دی د شهادت لــه اداء كولو مخكې داسې سوګند ياد كړي: «د خدای (ج) په نامه سوګند يا دوم چې له حقيقت پرته بل شی بيان نكړم او په خپل شهادت كې صادق يم.» كه چيرې شاهد د (اشهدُ) په لفــظ

مكلفيت حضور شهود و اهــل خبره

مادهٔ سی و پنجم:

شهود و اهل خبره مكلف اند، طبــق تجويز محكمه در جلــسهٔ قــضائی حاضــــر و ادای شـــــهادت يـــا ابراز نظر نمايند. در صورتی‌كه آنهـــا بدون عذر مؤجه به محكمه حاضـــر نگرديـــــده و از ادای شـــــهادت امتناع ورزند، طور جبری به محكمه احضار و به پرداخت جريمهٔ نقـــدی الی يـــک هـــزار افغـــانی محكـــوم می‌گردند.

سوگند

مادهٔ سی و ششم:

شـــاهد مكلـــف اســـت قبـــل از ادای شهادت چنين سوگند يـــاد كند:

«بنام خداوند (ج) سوگند ياد مـــی كنم كه جز حقيقت چيز ديگـــری را بيان نكرده و در شهادت خود صادق

شــهادت اداء کــړ، دغــه لفــظ پخپله د سوګند د اداء کېدو متضمن دی.

دشهادت له اداء کولو څخه ډډه کول

اووه دېرشمه ماده:

مېړه او ښځه د يوبل پــر عليــه (آن ترديې چې که د زوجيــت رابطــه د هغوی ترمنځ قطع شوې هم وي)، د تورن اصول او فروع او تر دريیمــې درجې پورې نږدې خپلوان کــولای شي د تورن پر عليه د شهادت له اداء کولو څخه امتناع وکړي، پدې شرط چې جرم پخپله د هغوی پــر عليــه ارتکاب نه وي موندلی.

د سوګند داداکولو څارنــه او د قــضيې د شــاملينو پرېکنــده بيانونه

اته دېرشمه ماده:

په قضايي غونــډو کــې عــسکري

می باشم.» اگر شاهد به لفظ (اشهُد) ادای شهادت نمود، این لفظ خــود متضمن ادای سوگند می باشد.

امتنــــــــــاع از ادای شهادت

مادۀ سی وهفتم:

زوجين عليه يکديگر (ولــو آنکــه رابطۀ زوجيت ميان آن ها قطع شــده باشـــد)، اصـــول و فـــروع و اقــارب نزديــک مــتهم الــی درجــه ســوم مــی تواننــد از ادای شـــهادت عليـــه مـــتهم امتنـــاع ورزنـــد، مـــشروط بـــر اينکه جرم عليه خود آنها ارتکــاب نيافته باشد.

نظـــارت از ادای ســـوگند و اظهـــارات قطعـــی شـــاملين قضيه

مادۀ سی وهشتم:

قـــضات عـــسکری و منـــشی

قاضيان او د تحريراتو مؤظف منشي د قضيې د شاملينو د سوګند اداء کول او پرېکنده بيانونه څاري او د قانون مطابق ئې اوري، اداره کوي ئې او ثبتوي ئې.

د قضايي غونډې نظم

نهه دېرشمه ماده:

(۱) رئيس، د قضايي غونډې نظم حاضرينو ته توضېح کوي او هغه ساتي.

(۲) قضايي غونډې ښکاره (علني) دي هر شخص کولای شي په هغو کې ګډون وکړي، خو دا چې رئيس د غونډې يوه يا يې ټوله برخه د عامه نظم يا عامه امنيت د ساتلو پخاطر پټه (سري) اعلام کړي.

(۳) څارنوال، تورن او مدافع وکيل او يا متضرر، د حق العبد مدعي او د حق العبد مسئول حق لري په قضايي غونډو کې حاضروي. په هغه صورت کې چې تورن يا د هغه مدافع وکيل د

تحريرات مؤظف در جلسات قضائی، ادای سوگند و اظهارات قطعی شاملين قضيه را نظارت وطبق قانون، استماع، اداره كرده و ثبت نمايند.

نظم جلسهٔ قضائی

مادهٔ سی ونهم:

(۱) رئيس، نظم جلسهٔ قضائی را به حاضرين توضيح و آنرا حفظ می نمايد.

(۲) جلسات قضايی علنی بوده هر شخص می تواند در آن حضور يابد، مگر اينكه رئيس بخشی از جلسه يا تمام آنرا بخاطر حفظ نظم عامه يا امنيت عامه سری اعلام نمايد.

(۳) څارنوال، متهم و وكيل مدافع و يا متضرر، مدعی حق العبد و مسئول حق العبد حق دارند در جلسات قضائی حاضر باشند. در صورتی كه متهم ياوكيل

غونډې نظم اخلال کړي، د قضايي هيئت رئيس واک لري اخلالونکی د قضايي څېړنې د بهير له يوې برخې څخه وباسي، په دې صورت کې هغه اجراآت چې د تورن يا د هغه مدافع وکيل په غياب کې ترسره شوي، له حاضرېدو څخه وروسته د هغو خبرتيا ته رسول کېږي.

د محکمې د نظم ګډوډول (اخلالول)

څلوېښتمه ماده:

(۱) که چېرې يو شخص له الفاظو چلند، خشونت او بدرفتارۍ اوسرغړونې څخه په ګټې اخيستنې سره محکمې ته د اهانت د سرغړونې مرتکب شي، د قضايي هيئت رئيس بايد هغه ډول کړنې چې اړينې وي، ترسره کړي، څو د محکمې نظم لومړي حال ته راوګرځوي.

مدافع وی نظم جلسه را اخلال نمايد، رئيس هيئت قضائی صلاحيت دارد اخلال کننده را از يک قسمت جريان رسيده گی قضائی خارج نمايد، در اين صورت اجراآتی که در غياب متهم ياوکيل مدافع وی صورت گرفته، بعد از حضور به اطلاع آنها رسانيده می شود.

اخلال نظم محکمه

مادۀ چهلم:

(۱) هرگاه شخص با استفاده از الفاظ، روش، خشونت و بدرفتاری تخلف اهانت به محکمۀ عسکری را مرتکب گردد، رئيس هيئت قضائی بايد اقداماتی را طوريکه ضرور باشد، اتخاذ نمايد تا نظم محکمه را به حال اولی برگرداند.

سربېره پر دې د قضايي هيئت رئيس بايد ددې قانون تابع سرغړوونکي ته د تأديب، توبيخ، له قضايي غـونډې ځخه په ايستلو، په نغـدي جريمـې باندې چې له لسو زرو (۱۰۰۰۰) افغانيو ځخه تجـاوز ونکـړي او د حبس په جزا باندې مجازات کړي او نوموړې جريمه د افغانستان ددولـت خزانې تـه تحـويلېږي او محکمـه سرغړوونکی د جريمې د ورکړې تر وخته پورې حبس يا د قضايي هيئت رئيس پايلې ته لـه رسـېدو ځخـه وروسته د نوموړي دخوشې کولـو لارښوونه وکړي.

(۲) هېڅ شخص ته نه ښايي محکمې ته د اهانت په تور چـې د قـضايي غونډې په بهير کې يې تر سره کړی، بندي شي تر هغه وخته پورې چې په دې هکله د محکمې حکم د هغه يا د هغه د مدافع وکيل په شـتون کـې صادر شوی نه وي. نظامي محکمـه

علاوتـاً رئـيس هيئـت قـضايی بايد متخلف تابع اين قـانون را بـه جزای تأديب، تـوبيخ، اخـراج از جلسهٔ قضائی، پرداخت جريمهٔ نقدی که از ده هـزار (۱۰۰۰۰) افغـانی تجاوز نکند و به حـبس مجـازات نمايـد و جريمـهٔ مـذکور بـه خزانـهٔ دولـت افغانـستان تحويـل مـی گـردد و محکمـه متخلـف را تـا زمـان پرداخـت جريمه حبس و يا رئيس هيئت قضائی رهـائی شـخص را بـه مجرد رسيدن بـه نتيجـه هـدايت دهد.

(۲) هيچ شخص نبايد به جرم اهانت به محکمه که در جريان جلسهٔ قضائی صورت گرفته باشد، زندانی گردد تا زمانيکه حکم محکمه بـا حـضور داشت خودش و يا وکيل مدافع اش در مورد صادر نشده باشد. محکمهٔ نظـامی بايـد تـصميمی را

باید داسې تصمیم ونیسي چې د قانون له حکمونو، دعدالت، نظم او دسپلین سره مناسب وي.

(۳) دغه ماده په عسکري محکمه یا په نورو واکمنو محکمو کې د سرغړوونکي له عدلي تعقیب څخه مخنیوی نه کوي، په دې شرط چې سرغړوونکی نه ښایي د عین جرمي عمل له امله دوه یم ځل محاکمه یا مجازات شي.

د قضایي څېړنې ډول

یو څلوېښتمه ماده:

(۱) څارنوال مکلف دی په قضایي غونډه کې ګډون وکړي، ددعوي صورت ولولي او د محکمې پوښتنو ته ځواب ورکړي.

(۲) تورن او د هغه مدافع وکیل حق لري په قضایي غونډو کې له شاهدانو او اهل خبره وو څخه لازم توضیحات وغواړي.

(۳) قاضي کولای شي په قضایي

اتخاذ نماید که مطابق احکام قانون، عدالت، نظم و دسپلین مناسب باشد.

(۳) این ماده از تعقیب عدلی متخلف در محکمهٔ عسکری و یا سایر محاکم ذیصلاح جلوگیری نمی نماید، مشروط بر اینکه متخلف نباید در قبال عین عمل جرمی دوباره محاکمه و یا مجازات گردد.

طرز رسیدگی قضائی

مادهٔ چهل و یکم:

(۱) څارنوال مکلف است در جلسهٔ قضائی اشتراک نموده،صورت دعوی را قرائت و به سوالات محکمه جواب ارائه نماید.

(۲) متهم و وکیل مدافع وی حق دارند در جلسات قضائی از شهود و اهل خبره توضیحات لازم را مطالبه نمایند.

(۳) قاضی می تواند درجلسات

غونډو کې له شاهدانو او تورن څخه پوښتنه وکړي.

(۴) تورن کولای شي د چوپتیا د حق پر بنسټ د محکمې پوښتنو ته ځواب وړاندې نکړي.

دحکم صادرېدل

دوه څلوېښتمه ماده:

د قضایي هیئت غړي هر یو د یوې رأیې دحق لرونکي دي، پرېکړه د اکثریت غړو د تصمیم پر بنسټ صورت مومي.

داعدام په مجازاتو حکم د قضایي هیئت دغړو درأیو په اتفاق صادرېږي.

د حکم ابلاغول

دري څلوېښتمه ماده:

د قضایي غونډې رئیس، د څېړنې په پای کې، د محکمې حکم اړخونو ته په ښکاره (علني) صورت سره ابلاغوي.

قضائی از شهود و متهم سوال نماید.

(۴)متهم می تواند به اساس حق سکوت به سوالات محکمه پاسخ ارائه ننماید.

صدور حکم

مادۀ چهل و دوم:

اعضای هیئت قضائی هریک دارای حق یک رأی بوده، فیصله به اساس تصمیم اکثریت اعضا صورت می‌گیرد.

حکم به مجازات اعدام به اتفاق آرای اعضای هیئت قضائی صادر می گردد.

ابلاغ حکم

مادۀ چهل و سوم:

رئیس جلسۀ قضائی درختم رسیدگی، حکم محکمه را برای طرفین به صورت علنی ابلاغ می نماید.

د ابتدائیه محکمې پرېکړه (فیصله)

څلورڅلوېښتمه ماده:
د ابتدائیه محکمې پرېکړه په مشرح صورت د دلیلونو په یادولو، په لیکلې ډول د حکم له صادرېدو وروسته د پنځلسو ورځو مودې په ترځ کې، د محکمې دتحریراتو د مدیریت له لارې د تورن، مدافع وکیل او اړوند څارنوال په واک کې ورکول کېږي.

د حکم قطعیت

پنځه څلوېښتمه ماده:
(۱) د عسکري استیناف د محکمې پرېکړه او قرارونه په لاندېنیو حالاتو کې قطعي او وروستني دي:
۱- په صادر شوي حکم باندې ددعوي د اړخونو د قناعت په حالت کې.
۲- د فرجام غوښتنې دوخت د انقضاپه حالت کې.

فیصلهٔ محکمهٔ ابتدائیه

مادهٔ چهل و چهارم:
فیصلهٔ محکمهٔ ابتدائیه به صورت مشرح با ذکر دلایل به شکل تحریری در خلال مدت پانزده روز بعد از صدور حکم از طریق مدیریت تحریرات محکمه به دسترس متهم، وکیل مدافع و څارنوال مربوطه گذاشته می شود.

قطعیت حکم

مادهٔ چهل و پنجم:
(۱) فیصله و قرارهای محکمهٔ استیناف عسکری در احوال آتی قطعی و نهائی می باشد:
۱- در حالت قناعت طرفین دعوی به حکم صادره.
۲- درحالت انقضای میعاد فرجام خواهی.

۳- نور هغه موارد چې په قانون کې يې وړاندوينه شوې ده.

(۲) د ابتدائيه محکمې صادر شوی حکم په لاندنيو حالاتو کې قطعي دی:

۱- په هغه حال کې چې د دعوي اړخونو د محکمې پر صادر شوي حکم قناعت کړی وي.

۲- په هغه حال کې چې د استيناف غوښتنې موده د قانون مطابق منقضي شوې وي.

۳- نور هغه حالتونه چې په قانون کې يې وړاندوينه شوې ده.

د تحقيق او محاکمې په بهير کې له حقوقو او امتيازاتو څخه ګټه اخيستنه

شپږڅلوېښتمه ماده:

د تحقيق او محاکمې په بهير کې د تورن معاشونه او نور حقوق او امتيازونه د قانون د حکمونو مطابق د اجراء وړ دي.

۳- ساير مواردیکه در قانون پيشبينی گرديده است.

(۲) حکم صادرۀ محکمۀ ابتدائيه در احوال ذيل قطعی می باشد:

۱- در حالی که طرفين دعوی به حکم صادرۀ محکمه قناعت نموده باشند.

۲- در حالی که ميعاد استيناف طلبی طبق قانون منقضی شده باشد.

۳- ساير حالاتی که در قانون پيشبينی شده است.

استفاده از حقوق و امتيازات در جريان تحقيق و محاکمه

مادۀ چهل وششم:

معاشات و ساير حقوق و امتيازات متهم در جريان تحقيق و محاکمه طبق احکام قانون قابل اجرا می باشد.

د حبس د مجازاتو تطبیقول

اووه څلوېښتمه ماده:

د حبس په مجازاتو محکومان، د محکوم بها حبس موده، د وسله والو ځواکونو په اړوندو محبسونو یا عمومي محبسونو کې تېروي.

تطبیق مجازات حبس

مادۀ چهل و هفتم:

محکومین به مجازات حبس، مدت حبس محکوم بها را در محابس مربوط به قوای مسلح یا محابس عمومی سپری می نمایند.

پنځم فصل

د استیناف غوښتنې اجراآت

د استیناف غوښتنې غوښتنه

اته څلوېښتمه ماده:

(۱) محکوم علیه، متضرر یا د حق العبد مدعي کولای شي د ابتدائیه محکمې د پرېکړې په وړاندې استیناف غوښتنه وکړي. د استیناف غوښتنې غوښتنه، د حکم صادروونکې محکمې د تحریراتو دفتر او یا د استیناف د محکمې د تحریراتو دفتر ته د (۲۰) ورځو په ترڅ کې تسلیمېږي، دا میعاد د حکم

فصل پنجم

اجراآت استیناف خواهی

تقاضای استیناف خواهی

مادۀ چهل وهشتم:

(۱) محکوم علیه، متضرر یا مدعی حق العبد می تواند علیه فیصلۀ محکمۀ ابتدائیه، استیناف خواهی نماید. درخواست استیناف خواهی به دفتر تحریرات محکمۀ صادر کنندۀ حکم یا به دفتر تحریرات محکمۀ استیناف در مدت (۲۰) روز تسلیم داده می شود، این میعاد از تاریخ ابلاغ حکم محاسبه

د ابلاغ له نېټې څخه محاسبه کېږي.
(۲) څارنـــوال کولای شي د ابتدائیه محکمې د فیصلې یـا تـصمیم پـه وړاندې د حکم له صادرېدو څخـه وروسته، استیناف غوښتنه وکړي. د استیناف غوښتنې، غوښتنه په لیکلـې بڼه د (۱۰) ورځو په موده کـې د حکـم صـادروونکې محکمـې دتحریراتو دفتر یاد استیناف محکمې د تحریراتو دفتر ته تسلیمېږي.
د عسکري اسـتیناف څارنـــوال کولای شي د قضیې د حقایقو له پـه پام کـې نیولـو سـره د ابتدائیـه څارنـوال اعتراض تأیید یا رد کړي.
په هغه صورت کې چـې ابتدائیـه څارنـوال د ابتدائیه محکمـې پـر پرېکړې قناعت کړی وي او دوسیه د محکوم علیه دشکایت پر بنـسټ د استیناف دمرحلـې تـابع شـي، د عسکري استنیاف څارنـوال کولای شي د دې قانون په (۵۱) ماده کـې

می گردد.
(۲) څارنـــوال می تواند علیه فیصله یـا تـصمیم محکمـۀ ابتدائیـه بعد از اصـدار حکـم، اسـتیناف خواهی نماید. در خواست اسـتیناف خواهی بـه صـورت کتبـی و در مدت (۱۰) روز به دفتر تحریـرات محکمۀ صادر کنندۀ حکم یا دفتـر تحریرات محکمۀ اسـتیناف تـسلیم داده می شود.
څارنوال استیناف عسکری می تواند با در نظر داشـت حقـایق قـضیه اعتراض څارنوال ابتدائیه را تأیید یـا رد نماید.
در صورتی که څارنـــوال ابتدائیـه بـه فیـصلۀ محکمـۀ ابتدائیـه قناعـت نمـوده باشـد و دوسـیه به اثر شکایت محکوم علیـه تـابع مرحلۀ استینافی گردد، څارنــوال اسـتیناف عـسکری مـی توانـد بادرنظر داشـت مـوارد مندرج

ددرج شوو مواردو له په پام کې نیولو سره د عسکري استيناف دمحکمې په وړاندې اعتراض وکړي.

د غایب تورن په هکله د اجراآتو او استيناف غوښتنې درول (توقف)

نهه څلوېښتمه ماده:

(۱) د تورن د غایب والي په صورت کې د ابتدائيه محکمې پر فیصلې باندې څېړنه تر هغه وخته پورې چې خپله یا دهغه مدافع وکیل د استيناف غوښتنې غوښتنلیک وړاندې کړي، درول (متوقف) کېږي.

په دې حالت کې دتورن لپاره د استيناف غوښتنې د مودې پیل د هغه د حاضرېدو له وخته پیلېږي او د ابلاغيې پاڼه په رسمي توګه هغۀ ته سپارل کېږي.

(۲) په هغۀ صورت کې چې تورن د حکم له ابلاغېدو وروسته ، د دې قانون د اته څلوېښتمې مادې په (۱)

مادۀ (۵۱) این قانون به پیشگاه محکمۀ استيناف عسکری اعتراض نماید.

توقف اجراآت و استيناف خواهی در مورد متهم غائب

مادۀ چهل و نهم:

(۱) رسیدگی به فیصلۀ محکمۀ ابتدائیه در صورت غائب بودن متهم تا زمانیکه خود یا وکیل مدافع وی در خواست استيناف خواهی را ارایه می نماید، متوقف می‌شود.

در این حالت آغاز میعاد استيناف خواهی برای متهم از زمان احضار او شروع و ورق ابلاغیه رسماً به وی سپرده می شود.

(۲) در صورتیکه متهم بعد از ابلاغ حکم، در میعاد مندرج فقرۀ (۱) مادۀ چهل و

فقره کې په درج شوې موده کــې د استیناف غوښتنې غوښتنلیک وړاندې نکړي، د ابتدائیه محکمې پرېکـــړه وروستنۍ (نهايي) ګڼل کېږي.

د استیناف غوښتنې ډول

پنځوسمه ماده:

(۱) د استیناف غوښتنې غوښتنلیک د محکوم علیه یا د هغهٔ د مدافع وکیل، د حق العبد مدعي یا متضرر په واسطه لاســـلیک او وړانـــدې کېـــږي. د استیناف غوښتني دغوښتنې د ترلاسه کوونکې محکمې د تحریراتو د فتر، د هغې د تسلیمېدو ساعت او نېټـــه ثبتوي.

(۲) په هغهٔ صورت کې چې مستأنف محکوم علیه په لاسلیک کولو قادر نه وي د هغه د ګوتې نــښه اخیـــستل کېږي. د محکمې د تحریراتو دفتر، موضوع په اړوند کتاب کې ثبتوي.

(۳) په هغهٔ صورت کې چې مستأنف محکوم علیه د غوښتنلیک په وړاندې

هشتم این قانون درخواست استیناف خواهی خود را ارایه ننماید، فیـــصلهٔ محکمهٔ ابتدائیـــه نهـــائی پنداشـــته می شود.

طرز استیناف خواهی

مادهٔ پنجاه هم:

(۱) در خواست اســـتیناف خـــواهی توسط محکوم علیه یا وکیل مـــدافع وی، متضرر یا مـــدعی حـــق العبـــد امضاء و ارایه می گـــردد. دفتـــر تحریرات محکمهٔ دریافـــت کننـــدهٔ درخواست استیناف خواهی، ساعت و تـــاریخ تـــسلیمی آنـــرا ثبـــت می نماید.

(۲) در صورتی‌که محکـــوم علیـــه مستأنف قادر به امضاء نباشد، نشان انگشت وی اخذ می شـــود. دفتـــر تحریرات محکمه، موضـــوع را در کتاب مربوط ثبت می نماید.

(۳) در صورتی‌که محکـــوم علیـــه مـــستأنف قـــادر بـــه ارایـــه

کولو قادر نه وي، د محکمې د تحریراتو دفتر د هغهٔ بیانات په اړوند کتاب کې ثبتوي.

د استیناف غوښتنې د غوښتنلیک محتوي

یو پنځوسمه ماده:

(۱) د استیناف غوښتني دغوښتنلیک په محتویاتو کې دمحکمې د فیصلې توضیح او د هغو د دلیلونو وړاندې کول شامل دي چې د هغو پر بنسټ پریکړه تر اعتراض لاندې راغلې ده.

(۲) د محکمې پریکړه د لاندې دلیلونو پر بنا تر اعتراض لاندې نیول کېدای شي:

۱- د قانون په تطبیق یا تأویل یا په جرمي وصف کې خطا.

۲- د قضیې له حالاتو او حقایقو څخه غیر واقعي ارزونه او نتیجه اخیستنه.

۳- د جزا په ټاکلو او د هغې په اندازه کې خطا.

درخواست نباشد، دفتر تحریرات محکمه بیانات وی را در کتاب مربوط ثبت می نماید.

محتوای درخواست استیناف خواهی

مادهٔ پنجاه و یکم:

(۱) محتویات درخواست استیناف خواهی شامل توضیح فیصلهٔ محکمه و ارایه دلایل که به اساس آن فیصله مورد اعتراض قرار گرفته است، می باشد.

(۲) فیصلهٔ محکمه بنابر دلایل ذیل مورد اعتراض قرار گرفته می تواند:

۱- خطا در تطبیق یا تأویل قانون یا وصف جرمی.

۲- ارزیابی یا نتیجه گیری غیر واقعی از حالات و حقایق قضیه.

۳- خطا در تعیین جزا و اندازهٔ آن.

استينافي اجراآت

دوه پنځوسمه ماده:

(۱) د استيناف محکمې رئيس د استيناف غوښتنې د غوښتنليک دترلاسه کولو او د دوسيې له رارسېدو وروسته، د غونډې نېټه او ساعت ټاکي.

(۲)د محکمې تصميم د تحريراتو د دفتر له لارې د قضايي غونډې د دايرېدو له نېټې پنځه ورځې مخکې د ځارنوال، محکوم عليه او د هغهٔ د مدافع وکيل خبرتيا ته رسول کېږي.

د استيناف دمحکمې واک

دري پنځوسمه ماده:

(۱) د استيناف د محکمې په واسطه په څېړنه کې هغهٔ موارد شامل دي چې د هغو په هکله اعتراض صورت نيولی دی.

(۲) په هغهٔ صورت کې چې د استيناف غوښتنې غوښتنه، د محکوم عليه په واسطه استيناف محکمې ته

اجراآت استينافی

مادهٔ پنجاه و دوم:

(۱) رئيس محکمهٔ استيناف بعد از دريافت درخواست استيناف خواهی و مواصلت دوسيه، تاريخ و ساعت جلسه را تعيين می نمايد.

(۲) تصميم محکمه از طريق دفتر تحريرات پنج روز قبل از تاريخ تدوير جلسهٔ قضايی به اطلاع ځارنوال، محکوم عليه و وکيل مدافع وی رسانيده می شود.

صلاحيت محکمهٔ استيناف

مادهٔ پنجاه وسوم:

(۱) رسيدگی توسط محکمهٔ استيناف شامل مواردی می باشد که دربارهٔ آن اعتراض صورت گرفته است.

(۲) در صورتی که درخواست استيناف خواهی توسط محکوم عليه به محکمهٔ استيناف ارايه گرديده

وړاندې شوې وي، محکمه په هېڅ ډول نشي کولای د هغو مجازاتو اندازه چې د ابتدائیه محکمې له خوا ټاکل شوې، زیاته کړي.

(۳) په هغهٔ صورت کې چې د استیناف غوښتنې غوښتنه، د څارنوال له خوا وړاندې شوې وي، دعسکري استیناف محکمه کولی شي د ابتدائیه محکمې حکم تعدیل کړي ولوکه د تورن په زیان وي.

(۴) په هغهٔ صورت کې چې دتورن فزیکي شتون د قضیې په استینافي څېړنه کې ضروري ونه ګڼل شي، د عسکري استیناف محکمه کولی شي د هغهٔ په غیاب کې په داسې حال کې چې مدافع وکیل یې د تورن لپاره ټاکلی وي، قضیه وڅېړي، په دې شرط چې استینافي غوښتنه د محکوم علیه او یا د هغهٔ د مدافع وکیل له خوا ابتدائیه محکمې او یا د عسکري استیناف محکمې ته وړاندې شوې

باشد، محکمه به هیچ وجه نمی تواند اندازهٔ مجازاتی را که توسط محکمهٔ ابتدائیه تعیین شده، از دیاد بخشد.

(۳) در صورتی که درخواست استیناف خواهی توسط څارنوال ارایه گردیده باشد محکمهٔ استیناف عسکری می تواند حکم محکمهٔ ابتدائیه را تعدیل نماید، ولوکه به ضرر متهم باشد.

(۴) در صورتی که حضور فزیکی متهم در رسیدگی استینافی قضیه ضروری پنداشته نشود، محکمهٔ استیناف عسکری می تواند در غیاب آن در حالی که وکیل مدافع برای متهم تعیین نموده باشد، قضیه را رسیدگی نماید، مشروط براینکه درخواست استینافی توسط محکوم علیه و یا وکیل آن به محکمهٔ ابتدائیه و یا استیناف عسکری ارایه شده

وي.

د استیناف غوښتنې د غوښتنلیک څېړنه

څلور پنځوسمه ماده:

(۱) په هغه صورت کې چې د استیناف محکمه مخکني بشپړ شوي اجراآت د استينافي پرېکړې د کولو په منظور کافي ونه بولي، کولای شي دشاهدانو شهادت او داهل خبره وو نظر يې، چې مخکې ابتدائيه محکمې ته بيان او څرګندې شوي، واوري او دحکم د صادرولو په مقصد نوي دليلونه ولټوي او برابر کړي.

(۲) په هغۀ صورت کې چې د نويو دليلونو برابرول شوني نه وي، داستيناف محکمه دموجودو سندونو او دليلونو په استناد سره چې په غونډه کې بيانېږي، حکم صادروي.

باشد.

رسیدگی به درخواست استیناف خواهی

مادۀ پنجاه وچهارم:

(۱) درصورتی که محکمۀ استیناف اجراآت تکمیل شدۀ قبلی را به منظور اتخاذ فیصلۀ استینافی کافی ندانند، می توانند شهادت شهود و نظریات اهل خبره را که قبلاً به محکمۀ ابتدائیه بیان و ابراز گردیده، استماع نموده و دلایل جدید را به مقصد صدور حکم جستجو و فراهم نماید.

(۲) در صورتی که فراهم آوری دلایل جدید امکان پذیر نباشد، محکمۀ استیناف به استناد اسناد موجود و دلایلی که در جلسه ابراز می گردد، حکم صادر می نماید.

د استیناف د محکمې پرېکړه

پنځه پنځوسمه ماده:

(۱) په هغهٔ صورت کې چې د استیناف غوښتنې غوښتنه، په ټاکلې موده کې وړاندې نشي، د استیناف محکمه هغه ردوي.

(۲) د عسکري استیناف محکمه کولای شي د ابتدائیه عسکري محکمې دپرېکړې ټوله یا یوه برخه تصحیح، تأیید، تعدیل، نقض او یا لغو کړي.

(۳) د استیناف محکمه کولی شي د تر توقیف لا ندې محکوم علیه په حبس یا خوشې کولو حکم وکړي.

(۴) د استیناف محکمه خپل حکم په ښکاره (علني) توګه اعلاموي.

(۵) دعسکري استیناف محکمه مکلفه ده ترڅو هره قضیه په اعظمي ډول د دوو میاشتو په موده کې وڅېړي، که چېرې دموجهو دلایلو پر بنسټ د قضیې څېړل زیات وخت

فیصلهٔ محکمهٔ استیناف

مادهٔ پنجاه وپنجم:

(۱) در صورتی‌که درخواست استیناف خواهی در میعاد معینه ارایه نگردد، محکمهٔ استیناف آنرا رد می نماید.

(۲) محکمهٔ استیناف عسکری می تواند تمام یا قسمت از فیصلهٔ محکمهٔ ابتدائیه عسکری را تصحیح، تأیید، تعدیل، نقض و یا لغو نماید.

(۳) محکمهٔ استیناف می‌تواند به حبس یا رهائی محکوم علیه تحت توقیف حکم نماید.

(۴) محکمهٔ استیناف حکم خود را طور علنی اعلام می‌دارد.

(۵) محکمهٔ استیناف عسکری مکلف است حداکثر الی مدت دوماه هر قضیه را رسیدگی نماید، هرگاه بنابر دلایل موجه رسیدگی قضیه ایجاب میعاد بیشتر را

ایجاب کړي، دعسکري استیناف محکمه نوموړې موده تر یوې میاشتې پورې نوره هم غځولای شي، په دې شرط چې دتورن دبېړنۍ محاکمې حق ضایع نشي.

شپږم فصل

فرجام غوښتنه او بیا کتنه

<u>د استیناف د محکمې د پرېکړې پرعلیه اعتراض</u>

شپږ پنځوسمه ماده:

(۱) محکوم علیه، زیانمن یا د استیناف څارنوال کولی شي په لاندې حالاتو کې د استیناف محکمې د پرېکړې پر علیه د سترې محکمې په وړاندې فرجام غوښتنه وکړي:

۱- په هغهٔ صورت کې چې د استیناف د محکمې حکم د قانون په تطبیق یا تأویل کې پرخطا بناء شوی وي.

۲-په هغهٔ صورت کې چې د

نماید، محکمهٔ استیناف عسکری مدت مذکور را الی یک ماه دیگر تمدید کرده می تواند، مشروط براینکه حق محاکمهٔ سریع متهم ضایع نشود.

فصل ششم

فرجام خواهی و تجدید نظر

<u>اعتراض علیه فیصلهٔ محکمهٔ استیناف</u>

مادهٔ پنجاه و ششم:

(۱) محکوم علیه، متضرر یا څارنوال استیناف می تواند علیه فیصلهٔ محکمهٔ استیناف در حالات ذیل به پیشگاه ستره محکمه فرجام خواهی نماید:

۱- در صورتی که حکم محکمهٔ استیناف بر خطا در تطبیق یا تأویل قانون بنا یافته باشد.

۲- در صورتی که حکم محکمهٔ

استيناف محكمې حكم د قانون د حكمونو له په پام كې نيولو پرته صادر شوى وي.

(۲) د فرجام غوښتنې موده، د دعوې د اړخونو لپاره د استيناف د محكمې د حكم له ابلاغېدو وروسته تر دېرشو ورځو پورې ده.

(۳) د سترې محكمې عسكري څارنوال كولى شي د استيناف د عسكري څارنوال اعتراض، تأييد او يا رد كړي.

بيا كتنه (تجديد نظر)

اووه پنځوسمه ماده:

په بيا كتنې پورې اړوند اجراآت د سترې محكمې په حكم د ملكي جزايي اجراآتو د قانون د حكمونو مطابق صورت مومي.

استيناف بدون رعايت احكام قانون صادر شده باشد.

(۲) ميعاد فرجام خواهی برای طرفين دعوی الی سی روز بعد از ابلاغ فيصلهٔ محكمهٔ استيناف می باشد.

(۳) څارنوال عسكری ستره محكمه می تواند اعتراض څارنوال استيناف عسكری را تأييد و يا رد نمايد.

تجديد نظر

مادهٔ پنجاه وهفتم:

اجراآت مربوط به تجديد نظر به حكم ستره محكمه مطابق احكام قانون اجراآت جزايي ملكی صورت می گيرد.

اووم فصل

وورستني حکمونه

د څارنوال او مدافع وکیل شرطونه

اته پنځوسمه ماده:

څارنوال او مدافع وکیل د لاندې شرطونو لرونکي وي:

۱- عسکري یا ملکي حقوق پوه وي، د واکمنې مرجع د سند یا مسلکي جواز لرونکی وي.

۲- د ستر درستیز د حقوقو د رئیس په واسطه د اړوندو دندو د اجراء په غرض، د هغه وړتیا او کفایت تصدیق شوی وي.

د اعدام مجازات

نهه پنځوسمه ماده:

د اعدام مجازات د محکمې د حکم له نهایي کېدو او د جمهور رئیس له منظورۍ وروسته پر محکوم علیه باندې تطبیقېږي.

فصل هفتم

احکام نهائی

شرایط څارنوال و وکیل مدافع

مادۀ پنجاه و هشتم:

څارنوال و وکیل مدافع واجد شرایط ذیل می باشند:

۱- حقوقدان عسکری یا ملکی بوده، حایز سند یا جواز مسلکی از ادارۀ ذیصلاح باشد.

۲- شایستگی و کفایت وی غرض ایفای وظایف مربوط توسط رئیس حقوق ستردرستیز تصدیق گردیده باشد.

مجازات اعدام

مادۀ پنجاه و نهم:

مجازات اعدام بعد از نهائی شدن حکم محکمه و منظوری رئیس جمهور بالای محکوم علیه تطبیق می گردد.

د جزايي اجراآتو د قانون د حکمونو تطبيق

شپېتمه ماده:

هغه موارد چې حکمونه يې په دې قانون کې نه دي اټکل شوي، د هغو څېړنه د جزايي اجراآتو د قانون د حکمونو مطابق صورت مومي.

حکم په قسطونو

يوشپېتمه ماده:

په هغه صورت کې چې محکوم عليه په يو وار دولت ته د محکوم بها د وجهې د ورکولو توان ونه لري، واکمنه محکمه کولای شي محکوم بها وجهه د محکوم عليه د عوايدو له په پام کې نيولو سره، په قسطونو سره حکم وکړي.

په حق العبدي دعوي کې د عسکري محکمو واک

دوه شپېتمه ماده:

هغه جرمونه چې څېړنه يې د عسکري

تطبيق احکام قانون اجراآت جزائی

مادۀ شصتم:

مواردی‌که احکام آن در این قانون پیشبینی نگردیده است، رسیدگی به آن مطابق احکام قانون اجراآت جزائی صورت می گیرد.

حکم به اقساط

مادۀ شصت ویکم:

در صورتی که محکوم علیه توان پرداخت وجه محکوم بها به دولت را به یکبارگی نداشته باشد محکمۀ ذیصلاح می تواند وجه محکوم بها را با در نظرداشت عواید محکوم علیه طی اقساط حکم نماید.

صلاحیت محاکم عسکری در دعوی حق العبدی

مادۀ شصت ودوم:

جرایمی که رسیدگی به آنها از

محاكمو واک وي، له هغو څخه راپېدا شوې حق العبدي دعوي هم د جزايي اجراآتو د قانون دحكمونو د عسكري محاكمو په واک كې شامله ده.

د انفاذ نېټه

دري شپېتمه ماده:

دغه قانون د توشېح له نېټي څخه نافذ او په رسمي جريده کې دې خپور شي. په نافذېدو سره يې د ۱۳۸۴ کال د سلواغی د مياشتي د ۲۰ نېټي په (۸۷۶) ګڼه رسمي جريده کې خپور شوي د عسكري محكمو د جزايي اجراآتو قانون ملغیٰ ګڼل کېږي.

صلاحيت محاكم عسكری باشد، دعوی حق العبدی ناشی از آن مطابق احكام قانون اجراآت جزايی نيز شامل صلاحيت محاكم عسكری می باشد.

تاريخ انفاذ

مادۀ شصت وسوم:

اين قانون از تاريخ توشيح نافذ و در جريدۀ رسمی نشر گردد. با انفاذ آن قانون اجراآت جزائی محاكم عسكری منتشرۀ جريده رسمی شماره (۸۷۶) مؤرخ ۲۰ دلو سال ۱۳۸۴ ملغی پنداشته می شود.

دکوپراتیفونو دقانون دديرشمې
مادې د(۱) فقرې د تعديل د
توشېح په هکله دافغانستان
داسلامي جمهوريت د رئيس
فرمان

ګڼه : (۲۴)
نېټه : ۱۳۸۹/۲/۱۹

لومړۍ ماده:

دافغانستان داساسي قانون دځلور شپيتمې مادې د(١٦) فقرې دحکم له مخې د ۱۳۸۷/۴/۳نېټې په (۹۴۹) ګڼه رسمي جريده کې خپور شوي دکوپراتيفونو د قانون دديرشمې مادې د (۱) فقرې دتعديل چې دملي شوري دولسي جرګې د۱۳۸۹/۱/۲۲ نېټې د(۱٦۵) ګڼې او دمشرانوجرګې د ۵/ ۲/ ۱۳۸۹ نېټې (۱۴۷)ګڼې مصوبو په واسطه تصويب شوی دی، توشېح کوم.

فرمان
رئيس جمهوری اسلامی
افغانستان درمورد توشيح تعديل
فقرۀ (۱) مادۀ سی ام قانون
کوپراتيف ها

شماره : (۲۴)
تاريخ : ۱۳۸۹/۲/۱۹

مادۀ اول :

به تأسی از حکم مندرج فقرۀ (١٦) مادۀ شصت وچهارم قانون اساسی افغانستان ، تعديل فقرۀ (۱) مادۀ سی ام قانون کوپراتيف ها منتشرۀ جريدۀ رسمی شماره (۹۴۹)مؤرخ ۱۳۸۷/۴/۳ را که توسط مصوبات شماره (١٦۵) مؤرخ ۱۳۸۹/۱/۲۲ ولسی جرگه و شماره (۱۴۷) مؤرخ ۱۳۸۹/۲/۵ مشرانو جرگه شورای ملی تصويب گرديده است، توشيح می دارم.

دوه یمه ماده :

دغه فرمان دتوشېح له نېټې څخه نافذ او له تعدیل او دملي شوري مــصوبو سره یوځای دي په رسمي جریده کې خپورشي.

حامد کرزی

دافغانستان داسلامي جمهوریت

رئیس

مادۀ دوم:

این فرمان از تاریخ توشیح نافــذ و همراه با تعدیل ومصوبات شــورای ملــی درجریــدۀ رســمی نــشر گردد.

حامد کرزی

رئیس جمهوری اسلامی

افغانستان

ولسی جرګه

مصوبه

دکوپراتیفونو دقانون ددېرشمې

مادې دلومړۍ فقرې تعدیل

ګڼه : (۱٦۵)

نېټه : ۱۳۸۹/۱/۲۲

ولسي جرګې دافغانستان داساسي قانون داووه نوي ېمي مادې له حکم سره سم د۱۳۸۹ کال دوري دمیاشتې په دوه ویشتمي نېټې په عمومي غونډه کې دکوپراتیفونو قانون ددېرشمې مادې لومړۍ فقرې تعدیل کړ.

څارنوال عبدالستار خواصی

دولسي جرګې منشي

ولسی جرگه

مصوبه

تعدیل فقره یک مادۀ سی ام

قانون کوپراتیف ها

شماره : (۱٦۵)

تاریخ : ۱۳۸۹/۱/۲۲

به تأسی از حکم مادۀ نودوهفتم قانون اساسی افغانستان ، ولسی جرگه درجلسۀ عمومی مؤرخ بیست ودوم ماه حمل ۱۳۸۹ خویش تعدیل فقره یک مادۀ سی ام قانون کوپراتیف ها را به تصویب رسانید.

څارنوال عبدالستار خواصی

منشی ولسی جرگه

دافغانستان اسلامي جمهوريت
ملی شوري
مشرانو جرګه
دارالانشاء
دمشرانو جرګې مصوبه
دکوپراتيفونو دقانون ددېرشمې مادې لومړۍ فقرې دتعديل په هکله
ګڼه : (۱۴۷)
نېټه : ۱۳۸۹/۲/۵

مشرانوجرګې دافغانستان داساسي قانون داووه نوي يمې مادې دحکم سره سم، د۱۳۸۹ لمريز کال دغويي دمياشتې دپنځمې نېټې په عمومي غونډه کې دکوپراتيفونو دقانون ددېرشمې مادې لومړۍ فقرې تعديل تصويب کړ.

پروفيسورحضرت صبغت الله مجددي
دمشرانوجرګې رئيس

شورای ملی جمهوری اسلامی افغانستان
مشرانوجرگه
دارالانشاء
مصوبه مشرانو جرگه
درمورد تعديل فقره يک مادۀ سی ام قانون کوپراتيف ها
شماره : (۱۴۷)
تاريخ : ۱۳۸۹/۲/۵

به تأسی از حکم مادۀ نودوهفتم قانون اساسی افغانستان ، تعديل فقرۀ يک مادۀ سی ام قانون کوپراتيف ها درجلسۀ عمومی ۱۳۸۹/۲/۵ مشرانوجرگه تصويب گرديد.

پروفيسورحضرت صبغت الله مجددی
رئيس مشرانوجرگه

دکوپراتيفونو دقانون ددېرشمې مادې د(۱) فقرې تعديل

لومړۍ ماده:

د۱۳۸۷/۴/۳نېټې په (۹۴۹) ګڼه رسمي جريده کې خپور شوي د کوپراتيفونو دقانون ددېرشمې مادې (۱) فقره دې په لاندې متن تعديل شي:

بيا ثبتونه

دېرشمه ماده:

(۱) هغه کوپراتيفونه چې ددې قانون له انفاذ دمخه ثبت شويدي، مکلف دي، ددريو کلونو په ترڅ کې دبيا ثبت غوښتنليک له اړوندو سندونو سره يوځای داړوندو سکتوري کوپراتيفونو دثبت ادارې ته وړاندې کړي.

دوه يمه ماده:

دغه تعديل دتوشيح له نېټې څخه وروسته نافذ او په رسمي جريده کې دې خپورشي.

تعديل فقرۀ (۱) مادۀ سی ام قانون کوپراتيف ها

مادۀ اول :

فقرۀ (۱) مادۀ سی ام قانون کوپراتيف ها منتشرۀ جريدۀ رسمی شماره (۹۴۹)مؤرخ ۱۳۸۷/۴/۳ به متن ذيل تعديل گردد :

ثبت مجدد

مادۀ سی ام :

(۱) کوپراتيف های که قبل از انفاذ اين قانون ثبت گرديده اند، مکلف اند درخلال سه سال ، درخواست ثبت مجدد را توأم با اسناد مربوطه، به ادارۀ ثبت کوپراتيف های سکتوری ذيربط ارايه نمايند.

مادۀ دوم :

اين تعديل بعد از تاريخ توشيح نافذ ودر جريدۀ رسمی نشر گردد.

دخصوصي هوايي حمل اونقل
دمؤسسو دجوړولو دمقررې
دانفاذ ، حذف او تعديل په هکله
دافغانستان اسلامي جمهوريت
دوزيرانو شورې
مصوبه

ګڼه : (۵)
نېټه : ۱۳۸۹/۱/۳۰

لومړۍ ماده:
د ۱۳۸۷/۱۰/۱۵ نېټې په (۹۶۸) ګڼه رسمي جريده کې خپرې شوې د خصوصي هوايي حمل اونقل د مؤسسو دجوړولو په مقرره کې حذف اوتعديل چې په (۳) مادوکې دوزيرانو دشورې لخوا تصويب شوی دی، منظوروم.

دوه يمه ماده:
دغه مصوبه له ياد شوي حذف

مصوبهٔ
شورای وزيران
جمهوری اسلامی افغانستان
در مورد انفاذ حذف وتعديل
درمقررهٔ ايجاد مؤسسات
حمل ونقل هوائی خصوصی

شماره : (۵)
تاريخ : ۱۳۸۹/۱/۳۰

مادهٔ اول:
حذف وتعديل درمقررهٔ ايجاد مؤسسات حمل ونقل هوائی خصوصی منتشرهٔ جريدهٔ رسمی شماره (۹۶۸) مؤرخ ۱۳۸۷/۱۰/۱۵ که به داخل (۳) ماده از طرف شورای وزيران به تصويب رسيده است، منظور می دارم.

مادهٔ دوم:
اين مصوبه همراه با حذف و

اوتعديل سره يو ځای په رسـمي جريده کې دخپرېدو له نېټې څخـه نافذېږي.

حامد "کرزی"

دافغانستان داسلامي جمهوريت رئيس

تعديل مـذکور ازتـاريخ نـشردر جريـدۀ رسـمی نافـذ مـی گردد.

حامد " کرزی"

رئيس جمهوری اسلامی افغانستان

د ۱۳۸۷/۱۰/۱۵ نېټې په (۹٦۸) ګڼه خپرې شوې رسمي جريدې کې د خصوصي هوايي حمل اونقل دمؤسسو درامنځته کولو په مقرره کې حذف اوتعديل

لومړۍ ماده:

دخصوصي هوايي حمل اونقل دمؤسسو درامنځته کولو دمقررې له عنوان او(لومړۍ،دريېمې ،څلورمې، پنځمې ،شپږمې او اوومې) مادې څخه دې دخصوصي کلمه حذف شي.

دوه يمه ماده:

اتمه ماده دې په لاندې متن سره تعديل شي:

په هغه صورت کې چې دهوايي حمل اونقل مؤسسه د دې مقررې په پنځمه او شپږمه ماده کې لــه درج شــوو حکمونو څخه ســرغړونه وکــړي ،

حذف وتعديل درمقررۀ ايجاد مؤسسات حمل ونقل هوائی خصوصی منتشرۀ جريدۀ رسمی شماره (۹٦۸) مؤرخ ۱۳۸۷/۱۰/۱۵

مادۀ اول:

کلمۀ خصوصی از عنوان و مواد (اول ، سوم ، چهارم ، پنجم ، ششم وهفتم) مقررۀ ايجاد مؤسسات حمل ونقل هوائی خصوصی ، حذف گردد.

مادۀ دوم:

مادۀ هشتم به متن ذيل تعديل گردد:

درصورتی که مؤسسۀ حمل ونقل هوائی از احکام مندرج مواد پنجم وششم اين مقرره تخلف ورزد، ادارۀ هوانوردی ملکی

دملکي هوايي چلند اداره کولی شي ، له احوالو سره سم يې فعاليت تعليق يا د(AOC) هوايي شرکت دفعاليت جوازليک فسخ کړي.

درېيمه ماده:

دغه حذف اوتعديل په رسمي جريده کې دخپرېدو له نېټې څخه نافذېږي.

می تواند، فعالیت وی راحسب احوال تعلیق یا جوازنامهٔ فعالیت شرکت هوائی (AOC) را فسخ نماید.

مادهٔ سوم:

این حذف وتعدیل از تاریخ نشر درجریدهٔ رسمی نافذ می گردد.

دعرادو اوماشين آلاتو د سون
دتوکو دلگښت د مقررې د اته
څلوېښتمې مادې د نوي تعديل د
انفاذ په هکله دافغانستان د اسلامي
جمهوريت دوزيرانو دشوري
مصوبه

گڼه : (۵)

نېټه : ۱۳۸۹/۱/۳۰

لومړۍ ماده:

د ۱۳۵۷/۹/۳۰ نېټې، په (۴۱۵) گڼه رسمي جريده کې خپرې شوې دعرادو اوماشين آلاتود سون د توکو دلگښت دمقررې د اتم څلوېښتمې مادې نوی تعديل چې په (۲) مادو کې د افغانستان داسلامي جمهوريت دوزيرانو شوري لخوا تصويب شوی دې ، منظوروم .

دوه يمه ماده:

دغه مصوبه له ياد شوي تعديل سره

مصوبۀ
شورای وزيران جمهوری
اسلامی افغانستان درمورد
انفاذ تعديل مجدد مادۀ چهل
وهشتم مقررۀ مصرف مواد
سوخت عراده ها وماشين آلات

شماره: (۵)

تاريخ: ۱۳۸۹/۱/۳۰

مادۀ اول :

تعديل مجدد مادۀ چهل وهشتم مقررۀ مصرف مواد سوخت عراده ها وماشين آلات، منتشرۀ جريدۀ رسمی شماره (۴۱۵) مؤرخ ۱۳۵۷/۹/۳۰ که به داخل (۲) ماده ازطرف شورای وزيران جمهوری اسلامی افغانستان به تصويب رسيده است، منظور می دارم.

مادۀ دوم :

اين مصوبه همراه با تعديل مذکور

يوځای په رســـمي جريـــده کـــې دخپرېدو له نېټې څخه نافذېږي.

حامد " کرزی"

دافغانستان داسلامي جمهوريت رئيس

ازتاريخ نشر درجريدۀ رسمی نافـــذ می گردد.

حامد " کرزی"

رئيس جمهوری اسلامی افغانستان

دعرادو وماشين الاتو د سون دتوكو دلګښت د مقررې د (۴۸) مادې نوى تعديل

لومړۍ ماده:
د ۳۰/ ۹/ ۱۳۵۷ نېټې، په(۴۱۵) ګڼه رسمي جريده کې خپرې شوې دعرادو اوماشين الاتود سون د توکو دلګښت دمقررې د(۴۸) مادې تعديل دې په لاندې متن سره تعديل شي:
د مرکزګرمۍ ددستګاوو او هغې ته د ورته سيستمونو لکه بخارۍ،سړوونکو دستګاوو،اوبه تودوونکو اوداسې نورو د سون دتوکولګښت، دليتر سنجوونکو ، ګېچونو يا په دستګاووکې د اندازه کولود ثابتو اوګرځندو آلو په واسطه، داړوندې ادارې او دستندرد دملي ادارې د ګډ فني پلاوي لخوا ، اندازه

تعديل مجدد مادۀ (۴۸) مقررۀ مصرف مواد سوخت عراده ها وماشين آلات

مادۀ اول :
تعديل مادۀ (۴۸) مقررۀ مصرف مواد سوخت عراده ها و ماشين آلات منتشرۀ جريدۀ رسمى شماره (۴۱۵) مؤرخ ۱۳۵۷/۹/۳۰ به متن ذيل تعديل گردد:
مصرف مواد سوخت دستگاه هاى مركز گرمى وسيستم هاى مشابه آن مانند بخارى ها، دستگاه هاى سرد كننده ، آب گرم كن ها و غيره توسط ليتر سنج ها ، گيچ ها يا آلات پيمايش ثابت وسيار در دستگاه ها ،توسط هيئت فنى مشترک ادارۀ مربوطه وادارۀ ملى ستندرد اندازه گيرى و

کېږي اوتثبيت شوی نورم دستندرد دملي اداري له منظورۍ وروسته داجرا وړدی.

دوه يمه ماده:

دغه تعديل په رسمي جريده کې د خپرېدو له نېټې څخه نافذ او په نافذېدو سره يې د ۱۳۵۷/۹/ ۳۰ نېټې په (۴۱۵) ګڼه رسمي جريده کې خپور شوي دعرادو او ماشين آلاتو دسون دتوکو دلګښت د مقررې د (۴۸) مادې تعديل ملغي ګڼل کيږي.

نورم تثبيت شده بعد از منظوری ادارۀ ملی ستندرد قابل اجراء می باشد.

مادۀ دوم :

این تعدیل از تاریخ نشر در جریدۀ رسمی نافذ وبا انفاذ آن تعدیل مادۀ (۴۸) مقررۀ مصرف مواد سوخت عراده ها و ماشین آلات منتشرۀ جریدۀ رسمی شماره (۴۱۵) مؤرخ ۱۳۵۷/۹/۳۰ملغی شمرده می شود.

اشتراک سالانه:

در مرکز و ولایات : (۹۰۰) افغانی

براي مامورين دولت: با ۲۵ فيصد تخفيف

برای متعلمين و محصلين با ارائه تصديق، نصف قيمت

خارج از کشور: (۲۰۰) دالر امريکائي

ISLAMIC REPUBLIC
OF
AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE

OFFICIAL GAZETTE

Extraordinary Issue

- Military Criminal Procedure Code
- Amendment of Paragraph ١ of Article ٣٠ of Cooperatives Law
- Omission and Amendment of Regulation on Establishment of Privet Aviation Companies
- Re-amendment of Article ۴٨ of Regulation on Fuel Expenses of Vehicles and Machines

Date: ١٠th *MAY.* ٢٠١٠
ISSUE NO :(١٠٢٠)